

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας, Μακαρίου ὁσίου. (Ἐθνικὴ ἑορτή).

Ἦχος α΄. Ἑωθινὸν Θ΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὸ προσταχθέν».

Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἀπόλυσις (μικρά)· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Ἑσπερινὸς

Προοιμακός. Ψαλτήριον.

Ἑσπέρια: ἀναστάσιμα τοῦ α΄ ἡχου 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ὁσίας· «Σὲ μὲν διεκώλυε» εἰς 4.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐθαυματούργησε, Χριστέ». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ α΄ ἡχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἵσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν».

Ἀπόστιχα: τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

«Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια: τὸ ἀναστάσιμον· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα, τῆς ὁσίας· «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Ὅρθρος

Ἐξάψαλμος. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα: τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ α' ἤχου καὶ ἅπαντα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (Θ') Εὐαγγελίου.

Ὁ ν' ψαλμός. Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς ..., Τὰ πλήθη».

Κανόνες: ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου. Διὰ τὸν α' τοῦ Τριωδίου ὁ στίχος· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ διὰ τὸν β' (τῆς ὁσίας) ὁ στίχος· «Ἀγία τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀπὸ γ' ὥδῃς: κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου (τῆς ὁσίας) καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου (τῆς ὁσίας)· «Τὰ σκιρτήματα πάντα». Δόξα, καὶ νῦν· «Εἰς ἰλὺν ἐνεπάγην ἀμαρτιῶν».

Ἀφ' ε' ὥδῃς: κοντάκιον καὶ οἶκος τὰ ἀναστάσιμα, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι: «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (δ' ὥδῃ· «Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ»).

Ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἡ καταβασία· «Ἄπας γηγενής».

Ἑξαποστειλάρια: τὸ Θ' ἀναστάσιμον· «Συγκεκλεισμένων, Δέσποτα», τῆς ὁσίας· «Ὑπόδειγμα μετανοίας» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων».

Αἶνοι: ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ὁσίας τὰ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ 3 προσόμοια· «Σὲ μὲν διεκώλυε» εἰς 4⁵³. Τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τῶν στίχων·

«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου».

«Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατνύθυνε τὰ διαβήματά μου».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

53. Κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου καὶ τῶν πλείστων Τυπικῶν, λέγονται μόνον τὰ ἀναστάσιμα στιχηρά.

Θεία Λειτουργία

Τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς».

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ἐν σοί, μῆτερ, ἀκριβῶς», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν χριστιανῶν». Τρισάγιον.

Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς Ε' τῶν νηστειῶν· «Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς» (Εβρ. θ' 11 – 14).

Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς Ε' τῶν νηστειῶν· «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα» (Μάρκ. ι' 32 – 45).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν, «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», «Εἴη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις.

Σήμερον ψάλλεται πανηγυρική δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1955, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν.

Τυπικὴ διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐπετείῳ

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α' χορός· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁ β' χορός· Δόξα, καὶ νῦν. «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ».

Οἱ χοροί· Τὴν Δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (τρῖς).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (τρῖς).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (...) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (τρῖς).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (τρὶς).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1955 – 59 ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (τρὶς).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἅπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς· «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ καὶ παντοδύναμος, ὁ μόνῳ τῷ βούλεσθαι ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων, ὁ τῇ ἀρρόγῳ καὶ ἀκαταλήπτῳ σοφίᾳ σου καθαιρῶν δυνάστας καὶ ἀνυψῶν πένητας, ταπεινῶν ἰσχυροὺς καὶ ἀνορθῶν κατερῶν κλίνων πρὸς ἡμᾶς τὸ οὖς σου καὶ πρόσδεξαι τὰς ἐντεύξεις ἡμῶν.

Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ναῷ, ἔνθα οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἡμεῖς, ἐν δουλείᾳ διατελοῦντες, πλεονάκις ἐπικεκλήμεθα τὸ ἄμετρόν σου ἔλεος καὶ τὴν κραταιὰν προστασίαν σου, ἐν τοῖς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶσιν ἡμῶν, συνήλθομεν σήμερον καὶ αὖθις, ἵνα εὐχαριστηρίους ἀναπέμψωμέν σοι δεήσεις. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ὅτι τὸν λαόν σου τοῦτον ἀπὸ πλάξας τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ, εὐλογήσας τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱερὸν αὐτοῦ ἀγῶνα. Ἀλλὰ καὶ νῦν, τῆς παρὰ σοῦ βοηθείας δεόμεθα, ὅτι ὑπὸ δοκιμασίαν νέαν ὁ λαός σου περιῆλθεν. Ὅλη καρδία ἱκετεύομέν σου τὴν ἀγαθότητα. Ἰλέω ὄμματι ἔπιδε καὶ ἐπὶ τὴν σημερινὴν κάκωσιν τῆς μαρτυρικῆς ἡμῶν πατρίδος. Μνήσθητι τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρείᾳ ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ σου. Ἀποδώξον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ σου, ἐκ τῆς τυραννίας τοῦ ἀλλοθρήσκου· ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν ἡμῖν χάρισαι.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς εἰρήνης καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· Τὴν ἀπόλυσιν.
 Ὁ χορὸς· «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα»
 Ὁ ἐντεταλμένος· τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.
 Οἱ χοροί· τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.
 Ὁ ἱερεὺς· «Δι' εὐχῶν».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα· «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς».
 Ἀντὶ κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ α' ἤχου.
 Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Προοιμακός.

Ἑσπέρια: τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ α' ἤχου· «Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ», τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Πτωχεύσας ὁ πλούσιος» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (2ας Ἀπρ.)· «Τίτε θεόφρον πατὴρ ἡμῶν».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου· «Ποίοις ὀφθαλμοῖς».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Ἐδωκας κληρονομίαν», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Ἀπόστιχα: τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Θαυμαστὴ τοῦ Σωτῆρος» (δὺς) καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε», μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου» καί· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Τριωδίου· «Τῶν οὐρανίων ταγμάτων»· «Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια· «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετυπώθη τῷ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

2. ΔΕΥΤΕΡΑ. Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ, Θεοδώρας τῆς παρθενομάρτυρος.

3. ΤΡΙΤΗ. Νικήτα ὁμολογητοῦ, Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου.

4. ΤΕΤΑΡΤΗ. Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῶ ὁσίου, Ζωσιμᾶ ὁσίου, Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης.

Τῷ πρωτῷ, αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὑμνων, ὡς προδιεγράφησαν. Ἀκολουθῶς ψάλλεται

Ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων

Προοιμιακός. Τὰ «Πρὸς Κύριον».

Ἑσπέρια (στίχοι 10): τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Πλούσιος ἐν πάθεσιν» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν· «Ἀκορέστῳ διαθέσει ψυχῆς» (ἅπαξ), τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Πέραν τοῦ Ἰορδάνου» καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (5ης Ἀπρ.)· «Ὁφθαλμοὺς ἐκκεντούμενοι» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου· «Τὴν σκηνὴν τὴν ἀμόλυντον».

Εἵσοδος (μετὰ θυμιατοῦ). «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων ὡς προδιετυπώθη, ἀλλὰ μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

5. ΠΕΜΠΤΗ. Κλαυδίου, Διοδώρου μαρτύρων, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, Γεωργίου τοῦ ἐν Ἐφέσῳ νεομάρτυρος.

6. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Εὐτυχίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, Μιχαὴλ τοῦ ἐν Μάκρῃ νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου.

Τῷ π ρ ω τ ῖ, αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῶν Ὁρῶν, ὡς προδιεγράφησαν. Ἀκολουθῶς ψάλλεται

Ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων

Προοιμιακός. Τὰ «Πρὸς Κύριον».

Ἑσπέρια (στίχοι 10): τὸ ἰδιόμελον· «Τὴν ψυχωφελῇ πληρώσαντες Τεσσαρακοστὴν» (δῖς), τὸ μαρτυρικόν· «Μάρτυρες Κυρίου» (ἅπαξ) καὶ τὰ 5 ἰδιόμελα τοῦ Λαζάρου· «Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἰδεῖν» εἰς 7, δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Δόξα· «Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου». Καὶ νῦν· «Τὴν ψυχωφελῇ πληρώσαντες».

Εἵσοδος (μετὰ θυμιατοῦ), «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν Προηγιασμένων ὡς προδιετυπώθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐν νεκρῶν».

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον, μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ, σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ.

Τῷ ἐσπέρας, ἀναγινώσκεται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Λαζάρου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος τοῦ κανόνος ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς· «Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ» ἀργῶς. Εἴτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρὰ» (ζήτει εἰς τὸν κανόνα τῆς αὐριον). «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ «Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή».

7. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἡ ἀνάστασις τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ **Λαζάρου**, Καλλιοπίου μάρτυρος, Γεωργίου Μυτιλήνης, Σάββα τοῦ νέου ὁσίου τοῦ ἐν Καλύμνῳ ἀσκήσαντος.

Σημείωσις: Ἀπὸ τῆς σήμερον, μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, δὲν τελοῦνται μνημόσυνα.

Μεσονυκτικὸν

Τὸ Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀλλ' εἰς τὸ β' τρισάγιον τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», εἰς δὲ τὸ γ' τὸ κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρὰ». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ὁρθρος

Ἐξάψαλμος. Ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν» (τρῖς).

Κάθισμα· «Κατοικτεῖρας τῆς Μάρθας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εὐλογητάρια· τὰ ἀναστάσιμα.

Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι πνύλογηταί σου». Ἀμέσως κάθισμα· «Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες· οἱ δύο τοῦ Τριωδίου (ὁ α' μετὰ τῶν εἰρμῶν), μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς· τὸ κάθισμα· «Συμπαρέστησαν Χριστῷ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἕτερον· «Προγινώσκων τὰ πάντα».

Ἀφ' ε' ᾠδῆς· κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Υγρὰν διοδεύσας ὥσεὶ ξηράν».

Ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας, ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων, ἦτοι ὁ εἰρμὸς τοῦ α' δις

καὶ ἄνευ στίχου καὶ εἴτα τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος ἡ καταβασία· «Κυρίως Θεοτόκον».

Ἐξαποστειλάρια: «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» (τρὶς), τὸ «Ὑψοῦτε Κύριον» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριωδίου· «Λόγω σου, Λόγε τοῦ Θεοῦ» (δύς) καὶ «Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς» (ἅπαξ).

Αἶνοι: τὰ 8 ἰδιόμελα· «Ἀνάστασις καὶ ζωή».

Δόξα· «Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς».

Ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρά».

Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε».

Ἀπόστολος τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου· «Βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες» (Εβρ. ιβ' 28, ιγ' 1 – 8).

Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου· «Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος» (Ιω. ια' 1 – 45).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμός τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τοῦ Τριωδίου· «Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν».

Κοινωνικόν· «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. Ἀλληλούϊα».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», «Εἴη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Σημείωσις: Ἀπὸ σήμερον, μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς, παραλείπεται ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

8. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Ἡ λαμπρὰ καὶ ἔνδοξος πανήγυρις τῆς εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰσόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου, Ρούφου, Ἀσυγκρίτου, Φλέγοντος καὶ Ἐρμού ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

Κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρά».

Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Προοιμιακός. Ψαλτήριον.

Ἑσπέρια: τὰ 5 ἰδιόμελα· «Σήμερον ἡ χάρις» εἰς 10.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α' ἰδιόμελον· «Σήμερον ἡ χάρις».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν» καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Ἀπόστιχα: τὰ ἰδιόμελα· «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

«Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια: «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς, τὸ τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον· «Συνταφέντες σοι».

Ὁρθρος

Ἐξάψαλμος. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα: μετὰ τὴν α' στιχολογίαν· «Μετὰ κλάδων νοπτῶς». Δόξα, καὶ νῦν· «Τεταρταῖον Λάζαρον». Μετὰ τὴν β'· «Επὶ φίλῳ σου, Χριστέ», Δόξα, καὶ νῦν· «Αἰνέσατε συμφώνως». Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, «Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβίμ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Ἀναβαθμοί: τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον».

Στίχος· «Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ».

Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου, τῆς ἡμέρας· «Ὅτε ἤγγισεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα» (Ματθ. κα' 5 – 11 καὶ 15 – 17).

«*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» οὐ λέγομεν.

Ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα)⁵⁴. Δόξα· «*Σήμερον ὁ Χριστός*». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.
«*Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς ..., Σήμερον ἡ χάρις*».

Κανὼν: ὁ τοῦ *Τριωδίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς: ἡ ὑπακοή· «*Μετὰ κλάδων ὑμνήσαντες πρότερον*».

Ἀφ' ε' ᾠδῆς: τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ *Τριωδίου*.

Καταβασίαι: «*Ὁφθῆσαν αἱ πηγαί*».

Ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας, ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, ἥτοι ὁ εἰρμὸς δις καὶ ἄνευ στίχου, τὸ α' τροπάριον δις μετὰ τοῦ «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Δόξα, τὸ β' τροπάριον ἅπαξ. Καὶ νῦν, τὸ γ' ἐπίσης ἅπαξ καὶ ἡ καταβασία· «*Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν*».

Ἐξαποστειλάριον· «*Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν*» (τρὶς), καὶ τὸ «*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν*» μόνον.

Ἀμέσως μετὰ ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ εὐλογήσεως τῶν βαίων ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης (ἢ ἀπὸ τοῦ θρόνου, ἐὰν χοροστατῇ ἀρχιερεὺς, ὅστις περιβάλλεται πρὸς τοῦτο ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον).

Σημείωσις: Εἰς Κύπρον ἡ εὐχὴ τῶν βαίων ἀναγινώσκεται καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας, μετὰ τὴν λιτανείαν, λόγῳ τοῦ ὅτι πολλοὶ τῶν πιστῶν ἔρχονται εἰς τὸν ναόν, φέροντες τοὺς κλάδους ἐλαίας αὐτῶν, μετὰ τὸ σημεῖον τοῦτο.

Αἶνοι: τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «*Ὁ πλεῖστος ὄχλος, Κύριε*» εἰς 6, δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Συνταφέντες σοι*».

Θεία Λειτουργία

Τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ὡς ἀκολουθῶς·

Ἀντίφωνον α'

«*Ἠγάπησα ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου*».

54. Κατὰ τὴν τάξιν παλαιότερων ἐκδόσεων τοῦ *Τριωδίου*, εὐθύς μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ τῶν βαίων, ψαλλομένου δὲ ἀκολουθῶς τοῦ ν' ψαλμοῦ, γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ διανομὴ τῶν βαίων ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

«Περιέσχον με ὠδίνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὐροσάν με».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

«Θλίψιν καὶ ὁδύνην εὖρον, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην·

ὦ Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

«Εὐαρεστήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρα ζώντων».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Δόξα, καὶ νῦν.

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β΄

«Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς*».

«Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι»;

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς*».

«Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς*».

«Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς*».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

«Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*».

«Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*».

«Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*».

Εἰσοδικόν· «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλοῦϊα*».

Ἀπολυτίκια· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*», «*Συνταφέντες σοι*».

Κοντάκιον· «*Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ*». Τρισάγιον.

Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων· «*Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε*» (Φιλιπ. δ΄ 4 – 9).

Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων· «Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα» (Ιω. ιβ' 1 – 18).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης· «Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανε ἐμῶν». Κοινωνικόν· «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ἀλληλούϊα». Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις: Κατὰ τὸ ἐν Κύπρῳ ἔθος, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, γίνεται λιτανεὶα πέριξ τοῦ ναοῦ, κρουομένων τῶν κωδῶνων, προπορευομένων φανῶν καὶ ἑξαπτερύγων, καὶ ἀκολουθούντων τῶν χορῶν καὶ ψαλλόντων τὰ στιχηρὰ τῶν αἰνῶν· «Ὁ πλεῖστος ὄχλος, Κύριε», τῶν ἱερέων κρατούντων τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς βαιοφόρου, τῶν πιστῶν δὲ φερόντων κλάδους φοινίκων καὶ ἐλαίας. Συμπληρωθείσης τῆς λιτανείας, πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου καὶ βλέπων πρὸς δυσμὰς, ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Ἀκολουθῶς ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν εὐλογίσεως τῶν βαΐων καὶ ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Εὐθὺς ψάλλεται τὸ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἐσπέρας, ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τῶν Βαΐων.

Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Δόξα· «Συνταφέντες σοι».

Κοντάκιον· «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ».

Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου».

Ἑσπερινὸς

Προοιμακός.

Ἑσπέρια: τὰ 3 ἰδιόμελα· «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου» εἰς 6.

Δόξα, τὸ α' ἰδιόμελον· «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου». Καὶ νῦν, τὸ γ' ἰδιόμελον· «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος».

Εἰσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας· «Ἴδου δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον».

Ἀπόστιχα: τὰ 3 ἰδιόμελα· «Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων», μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων εἰς τὰ β' καὶ γ'.

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ᾄσμα καινόν, ᾄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

«Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

Δόξα, τὸ α' ἰδιόμελον· «Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων». Καὶ νῦν, τὸ β' ἰδιόμελον· «Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν».

«Νῦν ἀπολύεις» καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν τοῦ Ἀποδείπνου ἄνευ εἰρμῶν μετὰ

τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς· «Ἀλλότριον τῶν μπτέρων ἡ παρθενία». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια: «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετυπώθη τῷ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον Χριστέ».

9. ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ. Μνεῖαν ποιούμεθα Ἰωσήφ τοῦ Παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταρασθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς. Εὐψυχίου μάρτυρος τοῦ ἐν Καισαρείᾳ, Ῥαφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ νεοφανῶν μαρτύρων.

Ἄρχεται ἡ ἀγία καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάς

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἑσπερινοῦ, ψάλλεται ὁ

Ὁρθρος τῆς Μεγάλῃς Δευτέρας

Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε».

Ὁ ἀναγνώστης· Τρισάγιον, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), «Δόξα, καὶ νῦν», «Δευτε προσκυνήσωμεν» καὶ ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν βασιλικὴν ἀκολουθίαν· «Ἐπακούσαι σου» ἀργῶς, καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατσίου (τοῦτο ποιεῖ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας, ἕως καὶ τῆς Μ. Πέμπτης). Εἶτα πάλιν τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

Τὰ εἰρηνικά.

Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», ψάλλεται τὸ «Ἀλληλούϊα (γ')» τετράκις (δὺς ἀργῶς καὶ δὺς συντόμως) εἰς ἥχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων· «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου».

Τὸ τροπάριον· «Ἰδοὺ ὁ νυμφίος» τρὶς (δὺς ἀργῶς καὶ ἅπαξ συντόμως). Εἰς τὸ τέλος τοῦ α' λέγομεν· «... προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ τέλος τοῦ β'· «... πρεσβείαις τοῦ (ἀγίου τοῦ ναοῦ), σῶσον ἡμᾶς», καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ γ'· «... διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».

Μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις· «Ὅτι σὸν τὸ κράτος».

Καθίσματα: τὰ 3 τοῦ *Τριωδίου* δις ἕκαστον (Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό)⁵⁵.

Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ὑπὸ τοῦ ἱερέως)· «*Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπανάγων ὁ Ἰησοῦς*» (Ματθ. κα' 18 – 43).

Ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα).

Ὁ τριώδιος κανὼν ψάλλεται εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ, κατὰ τὴν κατωτέρω τάξιν·

Τάξις περὶ τοῦ πῶς δεῖ ψάλλεσθαι τοὺς κανόνες ἐν τῇ Μ. Ἑβδομάδι

1. Γενικῶς, οἱ κανόνες τῆς Μ. Ἑβδομάδος ψάλλονται εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ. Ἀναλόγως δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τροπαρίων ἐκάστης ᾠδῆς, ψάλλονται οὕτως·

α'. Ὅταν τὰ τροπάρια εἶναι 3

Ὁ εἰρμὸς δις καὶ ἄνευ στίχου, τὸ α' τροπάριον δις μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», καὶ τὸ β' τροπάριον δις μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τοῦ «Καὶ νῦν». Εὐθὺς ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς ἀντὶ καταβασίας.

β'. Ὅταν τὰ τροπάρια εἶναι 4

Ὁ εἰρμὸς δις καὶ ἄνευ στίχου, τὸ α' τροπάριον δις μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τὸ β' τροπάριον ἅπαξ μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τὸ γ' τροπάριον ἅπαξ μετὰ τοῦ «Καὶ νῦν». Εὐθὺς ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς ἀντὶ καταβασίας.

γ'. Ὅταν τὰ τροπάρια εἶναι 5

Ὁ εἰρμὸς δις καὶ ἄνευ στίχου, τὸ α' καὶ β' τροπάριον ἅπαξ μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τὸ γ' τροπάριον ἅπαξ μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τὸ δ' τροπάριον ἅπαξ μετὰ τοῦ «Καὶ νῦν». Εὐθὺς ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς ἀντὶ καταβασίας.

2. Εἰδικῶς διὰ τὴν ν' ᾠδὴν, εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον, ἀντὶ τοῦ «Δόξα Πατρί», λέγομεν τὸ «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον*». Πρὸ δὲ τοῦ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς εἰρμοῦ, προτάσσομεν τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον*».

3. Μετὰ τὴν ν' ᾠδὴν, ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος) ἐκφωνεῖ· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα*», καὶ ψάλλεται ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας ἡ θ' ᾠδή, κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν. Ἀκολουθεῖ αἵτησις, μεθ' ἣν ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια.

55. Παρεθέσαμεν τὴν τάξιν τῶν καθισμάτων, ὥς γίνεται εἰς πάσας τὰς στιχολογίας πάντων τῶν Ὁρθρῶν, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὸν Ὁρθρον τῆς Μ. Τρίτης καὶ τῆς Μ. Τετάρτης.

Μετὰ τὴν α' ὥδὴν: μικρὰ συναπτὴ καὶ ἀκολουθῶς τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ *Τριωδίου*. Ἐξαποστειλάριον· «*Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω*» (τρὶς). Αἱνοὶ: τὰ ἰδιόμελα· «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος*» (δὶς) καὶ «*Φθάσαντες πιστοὶ*» (δὶς). Δόξα, καὶ νῦν· «*Κύριε, ἐρχόμενος*». «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ Δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα: τὰ 3 ἰδιόμελα· «*Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον*» μετὰ τῶν συνήθων στίχων· «*Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ τοῦ ἐλέους σου*» καὶ «*Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Δευτέραν Εὐαν*». «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «*Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο*»⁵⁶, «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν Τιμιωτέραν ..., Ἐν ὀνόματι Κυρίου*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ ὢν εὐλογητὸς ..., Ἐπουράνιε βασιλεῦ*» καὶ αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «*Κύριε καὶ Δέσποτα*». Εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις· «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος*».

Τῇ Μ. Δευτέρᾳ πρωῒ, αἱ Ὁραι (λιταὶ)

(ἦτοι οὐδὲν ψάλλεται, ἀλλὰ λέγονται ὅλα χῦμα).

Ἐν αἷς, ἀντὶ τῶν τροπαρίων ἐκάστης (π.χ. ἐν τῇ Α' Ὁρᾷ τοῦ «*Τὸ πρωῒ εἰσάκουσον*» κ.λπ.), λέγομεν τὸ τροπάριον· «*Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται*» καὶ, μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «*Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο*». Εἶτα τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ') κτλ. ὡς προδιετυπώθησαν ἐν τῷ παρόντι. Ἀπόλυσις· «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος*». Ἐπειτα δὲ τελεῖται

Ὁ Ἐσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων

Προοιμακός. Τὰ «*Πρὸς Κύριον*».

Ἐσπέρια (στίχοι 10): τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν (στιχηρὰ καὶ δοξαστικὸν) εἰς 6 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων εἰς 4, δευτεροῦντες τὸ πρῶτον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἕτερον ἰδιόμελον· «*Δευτέραν Εὐαν τὴν Αἰγυπτίαν*».

56. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἀπαιτεῖ τὸ «*Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης σου*», ἀλλ' ὅμως ἔχει ἐπικρατήσει κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος νὰ λέγηται τὸ κοντάκιον ἐκάστης.

Εἴσοδος (μετ' Εὐαγγελίου). «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα, τὸ «*Κατευθυνθήτω*» καὶ εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· «*Καθημένου τοῦ Ἰησοῦ*» (Ματθ. κδ' 3 – 35). Καθ' ἑξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Ἀπόλυσις· «*Ερχόμενος ὁ Κύριος*»

Τῇ Μ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας, Μέγα Ἀποδείπνον

Μετὰ τὴν Δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ τριῶδιον τῆς ἡμέρας (ἄρχεται ὁ β' χορός), μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Εἰς τὸ τέλος ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς· «*Τὸν προδηλωθέντα*» ἀργῶς. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον· «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ*».

10. ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ. Μνεΐαν ποιούμεθα τῆς τῶν δέκα παρθένων παραβολῆς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἀφρικανοῦ μαρτύρων, Γρηγορίου τοῦ Ε' πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἱερομάρτυρος.

Τῇ Μ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας, μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποδείπνου, ψάλλεται ὁ

Ὅρθρος τῆς Μεγάλης Τρίτης

Ὁ ἱερεὺς· «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε*» κτλ., ὡς προδιετυπώθησαν εἰς τὸν Ὅρθρον τῆς Μ. Δευτέρας, μέχρι τοῦ τροπαρίου· «*Ἴδου ὁ νυμφίος*», τὸ ὅποιον λέγεται οὕτως· Εἰς τὸ τέλος τοῦ α'· «*... πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς*», εἰς τὸ τέλος τοῦ β'· «*... πρεσβείαις τοῦ (ἀγίου τοῦ ναοῦ), σῶσον ἡμᾶς*» καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ γ'· «*... διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς*».

Καθίσματα: τὰ 3 τοῦ Τριωδίου δις ἕκαστον (Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης)· (Ματθ. κβ' 15 – κγ' 39).

Ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα) καὶ ἀμέσως αἵτησις καὶ ἀναγινώσκονται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηστικόν τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

Ὁ διώδιος κανὼν (ἄρχεται ὁ β' χορός) ψάλλεται εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστῃ ᾠδῇ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὅρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας διατυπωθεῖσαν τάξιν.

Ἐξαποστειλάριον· «*Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω*» (τρὶς).

Αἵνοι: τὰ 2 ἰδιόμελα· «*Ὡς ταῖς λαμπρότησι*» καὶ «*Ὁ τῆς ψυχῆς ῥαθυμία*» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Τοῦ κρύφαντος τὸ τάλαντον».

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ Δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα: τὰ 3 ἰδιόμελα· «Δεῦτε πιστοί», μετὰ τῶν συνήθων στίχων· «Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ τοῦ ἐλέους σου» καὶ· «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ἰδού σοι τὸ τάλαντον».

«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Τὴν ὥραν, ψυχὴ, τοῦ τέλους», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν Τιμιωτέραν» κτλ., ὡς ἐν τῷ Ὁρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας.

Τῇ Μ. Τρίτῃ πρωῒ, αἱ Ὑμνολογίαι

Ἐν αἷς, ἀντὶ τῶν τροπαρίων ἐκάστης, λέγομεν τὸ τροπάριον· «Ἰδὺν ὁ νυμφίος ἔρχεται» καί, μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Τὴν ὥραν, ψυχὴ, τοῦ τέλους». Εἴτα τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ') κτλ., ὡς προδιετυπώθησαν ἐν τῷ παρόντι. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος».

Ἐπεὶ δὲ τελεῖται

Ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγουμένων Δώρων

Προοιμακός. Τὰ «Πρὸς Κύριον».

Ἑσπέρια (στίχοι 10): τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν (στιχηρὰ καὶ δοξαστικὸν) εἰς 6 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων εἰς 4, δευτεροῦντες τὸ πρῶτον.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἕτερον ἰδιόμελον· «Ἰδὺν σοι τὸ τάλαντον».

Εἴσοδος (μετ' Εὐαγγελίου). «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ εὐθὺς τὸ

Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· «Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης» (Ματθ. κδ' 36 – κς' 2).

Καθ' ἑξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγουμένων. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

Τῇ Μ. Τρίτῃ ἑσπέρας, Μέγα Ἀπόδειπνον

Μετὰ τὴν Δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας (ἄρχεται ὁ α' χορός), μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς· «Τὴν ὑπερφυῶς σαρκὶ» ἀργῶς. Εἴτα τὸ τρισάγιον καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ».

11. ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ. Μνεϊαν ποιούμεθα τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω πόρνης γυναικός, ὡς οἱ θειότατοι πατέρες ἐθέσπισαν, ὅτι πρὸ τοῦ σωτηρίου πάθους, μικρὸν τοῦτο γέγονε, Ἀντίπα ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Περγάμου.

Τῇ Μ. Τρίτῃ ἐσπέρας, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἀποδείπνου, ψάλλεται ὁ

Ὁρθρος τῆς Μεγάλης Τετάρτης

Ὁ ἱερεὺς· *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε»* κτλ., ὡς προδιετυπώθησαν εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Μ. Δευτέρας, μέχρι τοῦ τροπαρίου· *«Ἴδου ὁ νυμφίος»*, τὸ ὁποῖον λέγεται οὕτως·
Εἰς τὸ τέλος τοῦ α'· *«... δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς»*, εἰς τὸ τοῦ β'· *«... πρεσβείαις τοῦ (ἀγίου τοῦ ναοῦ), σῶσον ἡμᾶς»*, καὶ εἰς τὸ τοῦ γ'· *«... διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς»*.

Καθίσματα: τὰ 3 τοῦ Τριωδίου δις ἕκαστον (Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης)· (Ιω. ιβ' 17 – 30).

Ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα).

Ὁ τριώδιος κανὼν ψάλλεται εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας διατυπωθεῖσαν τάξιν.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς: αἵτησις καὶ ἀναγινώσκονται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

Ἐξαποστειλάριον· *«Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω»* (τρὶς).

Αἱνοί: τὰ 4 ἰδιόμελα *«Σὲ τὸν τῆς Παρθένου υἱόν»*.

Δόξα· *«Ἡ ἀμαρτωλὸς ἔδραμε»*. Καὶ νῦν· *«Ἡ βεβυθισμένη»*.

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ Δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα: τὰ 4 ἰδιόμελα· *«Σήμερον ὁ Χριστὸς παραγίνεται»*, μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

Δόξα, καὶ νῦν· *«Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις»*.

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· *«Ὑπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθέ»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· *«Τὴν Τιμιωτέραν»* κτλ., ὡς ἐν τῷ Ὁρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας.

Τῇ Μ. Τετάρτῃ πρωΐ, αἱ Ὁραι (λιταὶ)

Ἐν αἷς, ἀντὶ τῶν τροπαρίων ἐκάστης, λέγομεν τὸ τροπάριον· *«Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται»* καὶ μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· *«Ὑπὲρ τὴν*

πόρνην, ἀγαθέ». Εἶτα τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ') κτλ., ὡς προδιετυπώθησαν ἐν τῷ παρόντι. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος». Ἐπειτα δὲ τελεῖται

Ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων

Προοιμιακός. Τὰ «Πρὸς Κύριον».

Ἑσπέρια (στίχοι 10): Τὰ 6 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν· «Σὲ τὸν τῆς Παρθένου Υἱὸν» καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων· «Σήμερον ὁ Χριστὸς παραγίνεται».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον· «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις».

Εἴσοδος (μετ' Εὐαγγελίου). «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον, τὰ ἀναγνώσματα, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ εὐθύς τὸ

Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· «Τοῦ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ» (Ματθ. κς' 6–16).

Καθ' ἑξῆς ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων.

Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

Τῇ Μ. Τετάρτῃ ἐσπέρας, Μικρὸν Ἀπόδειπνον

Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας (ἄρχεται ὁ β' χορός), ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς τὸ τέλος ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης· «Ἀσπόρου συλλήψεως» ἀργῶς. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον τῆς Μ. Πέμπτης· «Τὸν ἄρτον λαβὼν»⁵⁷ καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Εἰς τὴν συγχώρησιν, τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ».

12. ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ. Ἑορτάζομεν τὸν ἱερὸν νιπτῆρα, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου, ἡ κοίμησις τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου.

Σημείωσις: Τῇ Μ. Τετάρτῃ ἐσπέρας, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἀποδείπνου, εἰς τινα μέρη τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου καὶ ἀκολούθως ἐπισυνάπτεται ὁ Ὅρθρος τῆς Μ. Πέμπτης. Ἀλλαχοῦ προηγεῖται ὁ Ὅρθρος καὶ ἀκολουθεῖ τὸ Εὐχέλαιον.

57. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει κοντάκιον· «Υπὲρ τὴν πόρνην», ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ κοντάκιον τῆς Μ. Τετάρτης, τῆς ὁποίας αἱ ἀκολουθίαι λήγουν διὰ τῆς Προηγιασμένης. Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον λέγεται πάντοτε τὸ κοντάκιον τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ἐν προκειμένῳ τῆς Μ. Πέμπτης.

Ὁρθρος τῆς Μεγάλης Πέμπτης

Ὁ ἱερεύς· «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε*» κτλ., ὡς προδιετυπώθησαν εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Μ. Δευτέρας, μέχρι τοῦ «*Ἀλληλούϊα*».

Τὸ τροπάριον· «*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ*» (τρὶς). Εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου (Λουκ. κβ' 1 – 39) καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανὼν, τοῦ Τριωδίου εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας διατυπωθεῖσαν τάξιν.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς· ἡ αἵτησις, μεθ' ἣν ψάλλονται τὰ 3 καθίσματα· «*Ὁ λίμνας καὶ πηγὰς*». Δόξα· «*Ταπεινούμενος δι' εὐσπλαγχνίαν*». Καὶ νῦν· «*Συνεσθίων, Δέσποτα*».

Ἀφ' 5' ᾠδῆς· ἡ αἵτησις, μεθ' ἣν ἀναγινώσκονται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

Ἐξαποστειλάριον· «*Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω*» (τρὶς).

Αἱνοὶ· τὰ 4 ἰδιόμελα· «*Συντρέχει λοιπόν*».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁν ἐκίρυσεν ἀμνόν*».

«*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ Δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα· τὰ 4 ἰδιόμελα· «*Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ*», ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὸ α' ἄνευ στίχου, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ τῶν ἐξῆς·

«*Ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὃν ἥλπισα, ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν*».

«*Ἡ καρδία αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἐαυτῷ, ἐξεπορεύετο ἔξω καὶ ἐλάλει ἐπὶ τὸ αὐτό*».

«*Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ· μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι;*».

Δόξα· «*Ὁ τρόπος σου δολιότητος*». Καὶ νῦν· «*Μυσταγωγῶν σου, Κύριε*».

«*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*». Τρισάγιον⁵⁸.

Τροπάριον τῆς προφητείας· «*Ὁ ῥαπισθεὶς ὑπὲρ γένους*» (χῦμα), ἡ προφητεία καὶ ἡ ἐκτενὴς ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Ἀπόλυσις· «*Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν*

58. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἀπαιτεῖ ὅπως μετὰ τὸ τρισάγιον ψαλῇ ὡς ἀπολυτίκιον τὸ «*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ*» (ἅπαξ), μεθ' ὃ ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις. Εἴτα ἀναγινώσκονται αἱ Ὑμνολογίαι. Εἰς τὰς ἐνορίας, ἐπειδὴ δὲν ἀναγινώσκονται σήμερον αἱ Ὑμνολογίαι, τὸ τροπάριον καὶ ἡ προφητεία ἀναγινώσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

..., Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νῆραι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ ἀγία καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ πρωΐ

Τελεῖται ὁ Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Σημειώσεις: Κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται σήμερον καὶ δευτέρος Ἀμνός, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸν καθαγιασμὸν φυλάσσεται διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τῶν πιστῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Προοιμιακός.

Ἑσπέρια: τὰ 5 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν· «*Συντρέχει λοιπὸν*» εἰς 10.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Γέννημα ἐχιδνῶν*».

Εἴσοδος (μετ' Εὐαγγελίου)⁵⁹. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Μετὰ τὸ γ' ἀνάγνωσμα: «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*» καὶ ψάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος τῆς Μ. Πέμπτης· «*Εγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου*» (Α' Κορ. ια' 23 – 32).

Εὐαγγέλιον τῆς Μ. Πέμπτης· «*Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας*» (Ματθ. κς' 2 – 20. Ἰω. ιγ' 3 – 17. Ματθ. κς' 21 – 39. Λουκ. κβ' 43 – 44 καὶ Ματθ. κς' 40 – κς' 2).

Ἀντὶ Χερουβικοῦ, «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*». Μετὰ τὴν φράσιν· «*... οὐ φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰούδας*», γίνεται ἡ μεγάλη εἴσοδος. Καθ' ἐξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*».

Κοινωνικόν· «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*».

Ἀντὶ τοῦ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*».

Μετὰ τὸ «*Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ δι' ὑπερβάλλουσιν ἀγαθότητα*».

13. ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τὰ ἅγια καὶ σωτήρια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μαρτίνου πάπα Ῥώμης, Γεωργίου τοῦ ἐν Πτολεμαῖδι νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου.

59. Ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' αὐτὴν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Τῇ Μ. Πέμπτῃ ἐσπέρας, Ὁρθρος τῆς Μ. Παρασκευῆς

Ὁ ἱερεύς· «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε*» κτλ., ὡς προδιετυπώθησαν εἰς τὸν Ὁρθρον τῆς Μ. Δευτέρας, μέχρι τοῦ «*Ἀλληλούϊα*».

Τὸ τροπάριον· «*Ὅτε οἱ ἑνδοξοὶ μαθηταὶ*» (τρὶς).

Α' Εὐαγγέλιον (τῆς Διαθήκης) (Ιω. ιγ' 31 – 38, ιδ', ιε', ις', ιζ' – ιη' 1). Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «*Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου, Κύριε, δόξα σοι*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουσιν ἐναλλάξ οἱ χοροὶ εἰς τὴν λῆξιν ἐκάστου Εὐαγγελίου.

α', β' καὶ γ' ἀντίφωνον⁶⁰: (ἄρχεται ὁ α' χορὸς) μετὰ τοῦ καθίσματος· «*Ὡς τῷ δείπνῳ*», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ Β' Εὐαγγέλιον (Ιω. ιη' 1 – 28).

δ', ε' καὶ ς' ἀντίφωνον: (ἄρχεται ὁ β' χορὸς) μετὰ τοῦ καθίσματος· «*Ποῖός σε τρόπος*», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ Γ' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κς' 57 – 75).

ζ', η' καὶ θ' ἀντίφωνον: (ἄρχεται ὁ α' χορὸς) μετὰ τοῦ καθίσματος· «*Ὡς πῶς Ἰούδας*», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ Δ' Εὐαγγέλιον (Ιω. ιη' 28 – ιθ' 6).

ι', ια' καὶ ιβ' ἀντίφωνον: (ἄρχεται ὁ β' χορὸς) μετὰ τοῦ καθίσματος· «*Ὅτε παρέστης*», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ Ε' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κς' 3 – 32).

ιγ' καὶ ιδ' ἀντίφωνον: (ἄρχεται ὁ α' χορὸς).

Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ σταυροῦ μετὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ἐκφωνοῦντος ἐμμελῶς τὸ α' τροπάριον τοῦ ιε' ἀντιφώνου· «*Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου*». (Τὸν α' καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον λέγει τρεῖς). Τὸ αὐτὸ τροπάριον ψάλλεται ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ ἄνευ τῶν ἐπαναλήψεων. (Εἰς πλείστους ὅμως ναοὺς γίνεται ἡ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν κατὰ στίχον ψαλμωδία τούτου). Καὶ εὐθὺς τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια τοῦ ιε' ἀντιφώνου καὶ τὸ κάθισμα· «*Ἐξηγόρασας ἡμᾶς*», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ς' Εὐαγγέλιον (Μάρκ. ιε' 16 – 32). Εἴτα ψάλλονται οἱ

Μακαρισμοὶ μετὰ τοῦ προκειμένου· «*Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου*» (τρὶς μετὰ τοῦ στίχου) καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Ζ' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κς' 33 – 54).

Ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα) καὶ εὐθὺς τὸ Η' Εὐαγγέλιον (Λουκ. κγ' 32 – 49).

60. Ἡ ἀρχαία τάξις ἀπαιτεῖ ὅπως τὰ τροπάρια τῶν ἀντιφώνων, πλὴν τῶν θεοτοκίων, καὶ τὰ καθίσματα διπλασιάζονται. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ὅμως, χάριν συντομίας, ταῦτα λέγονται ἅπαξ.

Ὁ τριώδιος κανών: ψάλλεται εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ὥδῃ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὁρθρῷ τῆς Μ. Δευτέρας διατυπωθεῖσαν τάξιν.

Μετὰ τὴν ε' ὥδην: Αἵτησις καὶ ἀναγινώσκονται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ *Τριωδίου*.

Ἐξαποστειλάριον· «Τὸν ληστὴν αὐθιμερὸν» (τρὶς) καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Θ' Εὐαγγέλιον (Ιω. ιθ' 25 – 37).

Αἱνοί: τὰ 3 ἰδιόμελα· «Δύο καὶ πονηρὰ» εἰς 4.

Δόξα· «Ἐξέδυσάν με τὰ ἱμάτιά μου». Καὶ νῦν· «Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ Ι' Εὐαγγέλιον (Μάρκ. ιε' 43 – 47).

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ Δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικὰ καί, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν», ἀναγινώσκεται τὸ ΙΑ' Εὐαγγέλιον (Ιω. ιθ' 38 – 42).

Ἀπόστιχα: τὰ 4 ἰδιόμελα· «Πᾶσα ἡ κτίσις» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα· «Κύριε, ἀναβαίνοντός σου». Καὶ νῦν· «Ἦδη βάπτεται κάλαμος», μεθ' ὃ ἀναγινώσκεται τὸ ΙΒ' Εὐαγγέλιον (Ματθ. κζ' 62 – 66) ὑπὸ τοῦ διακόνου ἀπ' ἁμβωνος (ἢ ἀπὸ τῆς Ὑραίας Πύλης ὑπὸ τοῦ ἱερέως).

Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α' χορὸς· «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι». «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον· «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς» (τρὶς), ἡ ἐκτενής· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός», μεθ' ἧν ἡ

Ἀπόλυσις· «Σοφία· ὁ ὢν εὐλογητὸς ..., Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστός».

Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωΐ, αἱ Μεγάλαι Ὑραι

Α' Ὑρα: Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι σοῦ ἐστιν». Ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ εὐθὺς οἱ 3 ψαλμοὶ τῆς Α' Ὑρας. Εἶτα «Δόξα, καὶ νῦν», «Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα· Δόξα σοι ὁ Θεός» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Σταυρωθέντος σου, Χριστέ». Καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη». Εὐθὺς οἱ χοροὶ ψάλλουν τὰ 3 ἰδιόμελα οὕτως:
Ὁ α' χορὸς· τὸ α' ἰδιόμελον· «Σήμερον τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα» (ἄνευ στίχου).
Ὁ β' χορὸς· τὸν στίχον· «Ἴνα τί ἐφρύαζαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;» καὶ τὸ β' ἰδιόμελον· «Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν».

Ὁ α' χορός· «Δόξα».

Ὁ β' χορός· «Καὶ νῦν».

Ὁ α' χορός· τὸ γ' ἰδιόμελον· «Τοῖς συλλαβοῦσί σε παρανόμοις»⁶¹.

Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων, ὁ διάκονος (ἢ ἀπουσία τούτου ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ καψίου. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ κατὰ τὰς ἐπομένας Γ', ς' καὶ Θ' Ὑρας. Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγεται τὸ προκειμένον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἀναγινώσκονται ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης· «Τὰ διαβήματά μου», τρισάγιον, κοντάκιον· «Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν ..., Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς» καὶ ἡ εὐχή· «Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν». Ἀκολουθῶς ἐπισυνάπτεται ἡ

Γ' Ὑρα· Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ οἱ 3 ψαλμοὶ τῆς Γ' Ὑρας. Εἶτα «Δόξα, καὶ νῦν», «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα· Δόξα σοι ὁ Θεὸς» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Κύριε, κατέκρινάν σε». Καὶ νῦν· «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος». Οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα· «Διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων» κτλ. (ἄρχεται ὁ β'). Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγεται τὸ προκειμένον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἀναγινώσκονται ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης· «Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός», τρισάγιον, κοντάκιον· «Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα», «Κύριε, ἐλέησον» (μ') κτλ., ὡς ἐν τῇ Α' Ὑρα. Μετὰ τὴν εὐχήν· «Δέσποτα Θεέ», ἐπισυνάπτεται ἡ

ς' Ὑρα· Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ οἱ 3 ψαλμοὶ τῆς ς' Ὑρας. Εἶτα «Δόξα, καὶ νῦν», «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα· Δόξα σοι ὁ Θεὸς» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ». Καὶ νῦν· «Ὅτι οὐκ ἔχομεν». Οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα· «Τάδε λέγει Κύριος τοῖς Ἰουδαίοις» κτλ. (ἄρχεται ὁ α'). Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγεται τὸ προκειμένον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἀναγινώσκονται ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης· «Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς», τρισάγιον, κοντάκιον· «Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα», «Κύριε, ἐλέησον» (μ') κτλ., ὡς ἐν τῇ Α' Ὑρα. Μετὰ τὴν εὐχήν· «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων», ἐπισυνάπτεται ἡ

61. Κατ' ἀρχαίαν τάξιν πάντα τὰ ἰδιόμελα τῶν Ὑρῶν, πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ τῆς Θ' Ὑρας, δευτεροῦνται. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ὁμῶς, χάριν συντομίας, τὰ ἰδιόμελα ψάλλονται ἅπαξ.

Θ' Ὡρα: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ οἱ 3 ψαλμοὶ τῆς Θ' Ὡρας. Εἶτα «Δόξα, καὶ νῦν», «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα· Δόξα σοι ὁ Θεὸς» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Βλέπων ὁ ληστής». Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς», καὶ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον· «Θάμβος ἦν κατιδεῖν» καὶ ὁ α' χορὸς τὸ «Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ..., Ὅτε σε σταυρῶ προσήλωσαν», τὸ τέλος τοῦ ὁποίου· «... σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι» λέγει ὁ β' χορὸς. Εἶτα ὁ α' χορὸς· «Δόξα», ὁ β'· «Καὶ νῦν», καὶ ὁ κανονάρχης στὰς ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ἰδιόμελον· «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου». (Ὁ α' καὶ ὁ προτελευταῖος στίχος ἐκ γ'). Εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουσι τοῦτο ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Ἀκολουθῶς λέγεται τὸ προκειμένον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἀναγινώσκονται ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης· «Μὴ δὴ παραδόξης ἡμᾶς», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α' Ὡρᾳ. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ»⁶², ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μᾶστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν». «Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων» καὶ ἀκολουθεῖ

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς (τῆς Ἀποκαθλώσεως)

Προοιμιακός.

Ἑσπέρια: τὰ 5 ἰδιόμελα· «Πᾶσα ἡ κτίσις ἡλλοιοῦτο» εἰς 6, δευτεροῦντες τὸ α'.

Δόξα· «Ὡ! πῶς ἡ παράνομος συναγωγή». Καὶ νῦν· «Φοβερὸν καὶ παράδοξον».

Εἴσοδος (μετ' Εὐαγγελίου). «Φῶς ἱλαρόν». Ὁ διάκονος· «Ἑσπέρας· Προκειμένον» καὶ ψάλλεται τὸ προκειμένον· «Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου» ἐκ γ' μετὰ τοῦ στίχου καὶ ἀμέσως αἱ 3 προφητεῖαι. Εἶτα ὁ

Ἀπόστολος· «Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ» (Α' Κορ. α' 18 – β' 2).

Εὐαγγέλιον· «Συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς» (Ματθ. κζ' 1 – 38.

Λουκ. κγ' 39 – 43. Ματθ. κζ' 39 – 54. Ἰω. ιθ' 31 – 37. Ματθ. κζ' 55 – 61).

Ὑπάρχοντος διακόνου, τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἀπ' ἁμβωνος. Ἀναγινωσκομένου τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς τὸ σημεῖον· «Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος», εἷς τῶν ἱερέων, φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον καὶ ἔχων εἰς χεῖρας λευκὴν σινδόνα, προσέρχεται εἰς τὸ μέσον

62. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο λέγονται οἱ Μακαρισμοὶ καὶ τὰ μετ' αὐτοὺς συνήθη, τὰ ὁποῖα ἐν ταῖς ἐνορίαις συνήθως παραλείπονται.

τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ὁ Ἑσταυρωμένος, καὶ ποιεῖ τὴν ἀποκαθίλωσιν. Εἰς τὸ «*Λαβὼν τὸ σῶμα*», καλύπτει διὰ τῆς σινδόνης τὸ σῶμα τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ μεταφέρει αὐτὸ ἐν εὐλαβείᾳ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα. Ὁ ἀ' χορὸς μετὰ τὸ πέρας τοῦ Εὐαγγελίου· «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*».

Ἀκολουθεῖ ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά, μεθ' ἃ οἱ χοροὶ ἐκ τῆς βορείου Πύλης τοῦ ἱεροῦ· ἄρχονται ψάλλειν τὰ ἀπόστιχα· «*Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου*» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν καί, κρουομένων πενθίμως τῶν κωδῶνων, γίνεται ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου ἐντὸς τοῦ ναοῦ καὶ ἡ τοποθέτησις του εἰς τὸ πρὸς τοῦτο ἐτομασθὲν κουβούκλιον.

Ἡ πομπὴ ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος προπορευομένων τῶν λαμπαδούχων, τῶν ἐξαπτερύγων, τῶν ψαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος. Οἱ ἱερεῖς, ἐνδεδυμένοι ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον (τοῦ πρώτου αὐτῶν φέροντος ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον), αἶροντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν τὸν Ἐπιτάφιον, ποιοῦσι τρεῖς κύκλους περὶ τὸ κουβούκλιον. Εἵτα τιθέασιν αὐτὸν εἰς τὸ κουβούκλιον, ῥαίνουσι δι' ἀνθέων καὶ ῥοδοστάγματος καὶ τοποθετοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἀσπάζονται ἀκολουθῶς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸν Ἐπιτάφιον, τῶν χορῶν ψαλλόντων, πρὸ τοῦ κουβουκλίου, τὸ Δόξα, καὶ νῦν· «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*».

«*Νῦν ἀπολύεις*». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια· «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*» (μέχρι τοῦ «... κηδεύσας ἀπέθετο»). Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξί*» (μέχρι τοῦ «... ἐδείχθη ἀλλότριος»).

Ἀπόλυσις· ὁ διάκονος· «*Σοφία*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ ὢν εὐλογητὸς*» καὶ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν· «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν*».

14. ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ θεόσωμος ταφὴ καὶ ἡ εἰς ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.

**Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἐσπέρας,
ὁ Ὅρθρος τοῦ Μ. Σαββάτου (Επιτάφιος Θρῆνος)**

Ὁ ἱερεὺς· «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε*».

Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

«Θεὸς Κύριος» μετὰ στίχων καὶ τὰ ἀπολυτίκια· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ» (μέχρι τοῦ «... κηδεύσας ἀπέθετο»). Δόξα· «Ὅτε κατῆλθες» ὁλόκληρον, Καὶ νῦν· «Ταῖς μυροφόροις» (μέχρι τοῦ «... ἐδείχθη ἀλλότριος»)⁶³.

Μικρὰ συναπτή, μετ' ἐκφωνήσεως· «Ὅτι σὸν τὸ κράτος».

Καθίσματα: «Σινδόνι καθαρᾷ». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «δείξον ἡμῖν, ὡς προεῖπας». Καὶ νῦν· «Ἐξέστησαν χοροί».

Ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα) καὶ ἀκολουθῶς ψάλλεται ὁ

Κανὼν τοῦ *Τριωδίου* εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὅρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας διατυπωθεῖσαν τάξιν.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς: ἡ αἵτησις, μεθ' ἣν ψάλλεται τὸ κάθισμα· «Τὸν τάφον σου, Σωτήρ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Ἀφ' 5' ᾠδῆς: ἡ αἵτησις, μεθ' ἣν ἀναγινώσκονται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μνηστικόν τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ *Τριωδίου*.

Κατὰ τὴν θ' ᾠδὴν δὲν γίνεται θυμιάσις. Μετ' αὐτὴν οἱ ἱερεῖς ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ Βήματος ψάλλοντες τὸ «Ὁ ζῶν ἐν τάφῳ» καὶ θυμιῶντες τὸν Ἐπιτάφιον, τὸν ναὸν καὶ τὸν λαόν. Ἀκολουθῶς ἵστανται πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου, ὅπου ψάλλουσι μετὰ τῶν χορῶν τὰ Ἐγκώμια, εἰς στάσεις τρεῖς:

Εἰς τὸ τέλος τῆς α' στάσεως, μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφωνήσις. Εἴτα ψάλλεται ἡ β' στάσις, κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν Ἐπιτάφιον.

Εἰς τὸ τέλος τῆς β', μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφωνήσις. Εἴτα ψάλλεται ἡ γ' στάσις, κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν Ἐπιτάφιον.

Εἰς τὸ ἐγκώμιον τῆς γ' στάσεως· «Ἐρῶσαν τὸν τάφον», τὸ ὁποῖον ψάλλεται τρεῖς, ὁ προεστὼς ῥαίνει τὸν Ἐπιτάφιον διὰ ῥοδοστάγματος.

Πληρωθέντων τῶν Ἐγκωμίων, γίνεται μικρὰ συναπτή καὶ ἐκφωνήσις.

63. Κατὰ τὴν τάξιν τοῦ *Τριωδίου*, μετὰ τὰ ἀπολυτίκια, ψάλλομεν τὰ ἐγκώμια ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἀμώμου, λέγοντες πρὸ ἐκάστου ἐγκωμίου καὶ ἀνὰ ἓνα στίχον τοῦ Ἀμώμου. Μετὰ δὲ ταῦτα, ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ αἵτησις, τὰ καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς, ὁ κανὼν κτλ. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ὁμοῦ (συμφώνως πρὸς τὰ *Τυπικά* τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Βιολάκη), ὁ μὲν Ἀμώμος παραλείπεται (ἢ ἀκριβέστερον ἀναγινώσκεται πρὸ τῆς ἀκολουθίας), τὰ δὲ ἐγκώμια καὶ τὰ εὐλογητάρια ψάλλονται μετὰ τὸν κανόνα.

Εἴτα ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια ἀργῶς, μεθ' ἃ καὶ πάλιν μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι».

Ἐξαποστειλάριον· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» (τρὶς) καὶ τὸ «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν» μόνον.

Αἶνοι: τὰ 4 ἰδιόμελα· «Σήμερον συνέχει τάφος».

Δόξα· «Τὴν σήμερον μυστικῶς». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὸ ἁσματικόν· «Ἅγιος ὁ Θεός»⁶⁴, γίνεται ἡ ἔξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου πέριξ τοῦ ναοῦ μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου⁶⁵.

Ἐπανελθούσης τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναόν, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης· «Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία» καὶ εἰσάγεται ὁ ἐπιτάφιος εἰς τὸ Ἱερόν, ὅπου λιτανεύεται πέριξ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, ψαλλομένων τῶν ἀπολυτικίων· «Ὅτε κατήλθες», «Ταῖς μυροφόροις» καὶ «Ὁ εὐσχήμων». Εἰς τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου τούτου, καὶ εἰς τὸν στίχον· «... κηδεύσας ἀπέθετο», ὁ Ἐπιτάφιος ἐναποτίθεται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς. Εὐθύς.

Ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, τὴν προφητείαν (Ἰεζ. λζ' 1 – 14) καὶ τὸν Ἀπόστολον (Α' Κορ. ε' 6 – 8. Γαλ. γ' 13 – 14).

Ὁ ἱερεὺς· Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης)· (Ματθ. κζ' 62 – 66).

Ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά, ἡ κεφαλοκλισία καὶ ἡ

Ἀπόλυσις· «Σοφία· Ὁ ὢν εὐλογητὸς ..., Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν», ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ⁶⁶.

Τῷ Μ. Σαββάτῳ πρωῒ, Μέγας Ἑσπερινὸς καὶ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Προοιμιακός.

Ἑσπέρια: τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου· «Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς» καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα· «Σήμερον ὁ Ἄδης στένων βοᾷ» εἰς 4.

64. Κατὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, ψάλλεται ὑπὸ τινων τὸ ἰδιόμελον· «Τὸν ἥλιον κρύψαντα».

65. Εἴθισται, κατὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, νὰ γίνωνται στάσεις καὶ δεήσεις ὑπὲρ τοῦ οἰκείου ἱεράρχου, τῶν ἀρχῶν, τοῦ λαοῦ καὶ τέλος ὑπὲρ τῶν κτητόρων τοῦ ναοῦ.

66. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ἀπαιτεῖ ὅπως μετὰ τὸν Ὅρθρον ἀναγινώσκονται καὶ αἱ Ὡραὶ λιταί.

Δόξα· «Τὴν σήμερον μυστικῶς». Καὶ νῦν· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».
Εἵσοδος (μετ' Εὐαγγελίου)⁶⁷. «Φῶς ἱλαρόν» καὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων
τοῦ Τριωδίου τὰ ἀκόλουθα ³⁶⁸:

«Γενέσεως τὸ ἀνάγνωσμα. Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς» (ἀνάγνωσμα Α').
«Προφητείας Ἰωνᾶ τὸ ἀνάγνωσμα. Ἐγένετο λόγος Κυρίου» (ἀνάγνωσμα Δ').
«Προφητείας Δανιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου» (ἀνά-
γνωσμα ΙΕ').

Εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἀναγνώσματος ἀνιστάμενοι ψάλλομεν εἰς ἦχον
α'. «Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».
Εἴτα, ἀπαγγελλομένων τῶν στίχων τῆς ν' ᾠδῆς (Ὑμνος τριῶν Παίδων)
ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν ἐναλλάξ τὸ «Τὸν
Κύριον ὑμνεῖτε».

Εἴτα ὁ ἱερεὺς· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι ἅγιος εἶ» καὶ ψάλλεται, ἀντὶ
τρισαγίου, τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

Ἀπόστολος τοῦ Μ. Σαββάτου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν» (Ρωμ.
ς' 3 – 11).

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποστόλου, ὁ λειτουργῶν ἱερεὺς, ἐξερχόμενος εἰς
τὰ βημόθυρα καὶ σκορπίζων φύλλα δάφνης περιέρχεται ὅλον τὸν
ναὸν καὶ ψάλλει, ἀντὶ τοῦ «Ἀλληλούϊα», εἰς ἦχον βαρὺν τὸ «Ἀνάστα
ὁ Θεός», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ χοροὶ ἐναλλάξ μετὰ τῶν
στίχων, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

Εὐαγγέλιον τοῦ Μ. Σαββάτου· «Ὅπὲ Σαββάτων» (Ματθ. κη' 1 – 20).

Καθ' ἑξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ, «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία». Ἡ εἵσοδος τῶν τι-
μίων δώρων γίνεται μετὰ τὴν φράσιν· «... πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας» καὶ
μετ' αὐτὴν ὁ β' χορὸς συμπληροῖ τὸν ὕμνον· «Τὰ πολυόμματα Χερουβεῖμ».

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Ἐξηγέρθη, ὡς ὁ ὑπνῶν, Κύριος καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς.
Ἀλληλούϊα».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», λέγομεν τὸ κάτωθι εἰς ἦχον πλ. β'. «Μνή-
σθητι, εὐσπλαγχνε, καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

67. Ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' αὐτὴν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ
οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ.

68. Τὰ λοιπὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις.

Μετά τὸ «*Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*», «*Εἴη τὸ ὄνομα*» καὶ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

15. Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Ἡ ζωηφόρος ἀνάστασις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κρήσκεντος μάρτυρος, Λεωνίδου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, περὶ τὴν 11ην μ.μ., ἄρχεται τὸ Μεσονυκτικὸν (ἡ Παννυχίς).

Ὁ ἱερεὺς· «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ..., Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν ..., Βασιλεῦ οὐράνιε*».

Ὁ ἀναγνώστης· τὸ τρισάγιον, «*Κύριε ἐλέησον*» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀμέσως ψάλλεται ὁ κανὼν· «*Κύματι θαλάσσης*» εἰς 6 τροπάρια ἐν ἐκάστη ᾠδῇ, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὅρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας διατυπωθεῖσαν τάξιν.

Μετά τὴν γ' ᾠδὴν, ἄνευ συναπτῆς, ψάλλει ὁ ἀ' χορὸς ἅπαξ τὸ κάθισμα· «*Τὸν τάφον σου, Σωτήρ*».

Μετά τὴν ζ' ᾠδὴν, ἄνευ συναπτῆς, ἀναγινώσκονται τὸ κοντάκιον· «*Τὴν ἄβυσσον ὁ κλείσας*» καὶ ὁ οἶκος· «*Ὁ συνέχων τὰ πάντα*».

Μετά τὴν θ' ᾠδὴν, ἐν Κύπρῳ εἴθισται νὰ μεταβαίνωσιν οἱ χοροὶ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος, ἔνθα ὁ ἀναγνώστης λέγει τὸ τρισάγιον, μεθ' ὃ οἱ χοροὶ ὁμοῦ τὸ ἀπολυτίκιον· «*Ὅτε κατήλθες*». Εἵτα ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ· «*Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός*», μετ' ἐκφωνήσεως· «*Ὅτι ἐλεήμων*» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Μετά τὸ «*Δι' εὐχῶν*», εἴθισται ἐνιαχοῦ ἐν πάσῃ σκοτίᾳ, σιγῇ καὶ κατανύξει, νὰ ψάλλωσιν οἱ χοροὶ ὁμοῦ τὸ Ζ' ἐωθινὸν δοξαστικόν· «*Ἰδὸν σκοτία καὶ πρωὶ*».

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως

Μετά ταῦτα, ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ βλέπων πρὸς δυσμᾶς, κρατῶν τρίκηνρον ἀνημμένον ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας, προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς ἵνα ἀνάψωσι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ψάλλον εἰς ἦχον πλ. α'.

«*Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς καὶ δοξάσατε Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν*».

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ὑπὸ τῶν χορῶν, ἕως ὅτου οἱ πιστοὶ ἀνάψωσι τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἱερεὺς, κρατῶν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸ τρίκηνον, ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ μετὰ τῶν χορῶν καὶ τοῦ λαοῦ, προπορευομένων λαμπάδων, ἑξαπτερύγων καὶ τῆς εἰκόνος τῆς Ἀναστάσεως, ψάλλον εἰς ἦχον πλ. β' τὸ τροπάριον·

«Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ Σωτήρ, ἄγγελοι ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς. Καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς καταξίωσον, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σὲ δοξάζειν».

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ὑπὸ τῶν χορῶν, ἕως ὅτου φθάσωσιν εἰς τὴν ἐξέδραν.

Φθάσαντες εἰς τὴν ἐξέδραν ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· *«Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς»* καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Β' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον.

Ὁρθρος

Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, λαβὼν θυμιατὸν καὶ θυμίων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· *«Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».*

Καὶ ψάλλεται τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς, ἅπαξ ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Τοῦτο ψάλλεται καὶ ἑξάκις ὑπὸ τῶν χορῶν συντόμως, τοῦ ἱερέως ἀπαγγέλλοντος τοὺς 4 στίχους· *«Ἀναστήτω ὁ Θεός»*⁶⁹, καθὼς καὶ τὸ *«Δόξα»* καὶ τὸ *«Καὶ νῦν»*. Ἀκολουθῶς ψάλλεται καὶ πάλιν ἀργῶς τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως μέχρι τῆς φράσεως· *«... θάνατον πατήσας»*, τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἀποπληροῖ ὁ χορός.

69. Ἡ διαίρεσις τῶν λοιπῶν 3 στίχων, β' καὶ γ', ὡς ἔχει ἐπικρατήσει, εἶναι ἄστοχος καὶ ἐλλιπής, διότι ἡ φράσις· *«Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ»* εἶναι συνέχεια καὶ ἀπαραίτητος συμπλήρωσις τῆς προηγουμένης· *«ὡς τίκεται πυρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός»*. Ἀπὸ δὲ τῶν λέξεων· *«Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν»*, ἄρχεται νέος στίχος τοῦ ψαλμοῦ, συνεχιζόμενος διὰ τῆς φράσεως· *«Ἀγαλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ»*. Ὁρθότερον, λοιπόν, εἶναι νὰ λέγωνται οἱ στίχοι κατὰ τὴν ἐν τῷ *Ψαλτηρίῳ* διαίρεσιν ὡς ἑξῆς·

«Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν· ὡς τίκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ» (Ψαλμ. ξζ' 3).

«Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν, ἀγαλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ» (Ψαλμ. ξζ' 4).

Εἴτα ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικά. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Ὅτι πρέπει σοι», ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν καὶ ψάλλεται ὁ Κανὼν τοῦ Πάσχα· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» εἰς 6 τροπάρια⁷⁰ ἐν ἐκάστη ᾠδῇ, οὕτως ὁ εἰρμὸς ψάλλεται δις καὶ ἄνευ στίχου. Τὰ τροπάρια (ἅπαξ ἢ δις, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐκάστη ᾠδῇ τροπαρίων) μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς ὡς καταβασία καὶ ἀκολουθῶς εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς) καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (ἅπαξ) καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας ἐκφωνήσεις· Μετὰ τὴν α' ᾠδὴν· «Ὅτι σὸν τὸ κράτος». Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν· «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν» καὶ λέγεται ἡ ὑπακοή· «Προλαβοῦσαι τὸν Ὅρθρον»⁷¹. Μετὰ τὴν δ' ᾠδὴν· «Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος». Μετὰ τὴν ε' ᾠδὴν· «Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται». Μετὰ τὴν ς' ᾠδὴν· «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς» καὶ λέγεται τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀμέσως τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (τρὶς) ἀρχομένου τοῦ ἱερέως καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (τρὶς). Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν· «Εἶν τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου». Εἰς τὴν η' ᾠδὴν, εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον, ἀντὶ τοῦ «Δόξα Πατρί», λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον». Πρὸ δὲ τοῦ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς εἰρμοῦ, προτάσσομεν τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον». Εἴτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς), τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (ἅπαξ) καὶ ἡ συναπτὴ διὰ τῆς ἐκφωνήσεως· «Ὅτι πύλόγηταί σου τὸ ὄνομα». Ὁ διάκονος· «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα».

70. Δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ συνήθεια νὰ ψάλλωνται τὰ τροπάρια εἰς 4 ἢ ἀκόμη εἰς 3 (!), δῆθεν χάριν συντομίας. Ὅταν ὁ κανὼν ἐορτῆς τινος εἶναι εἷς, τὰ τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς ψάλλονται (εἰς τὰς ἐνορίας) τὸ ὀλιγώτερον εἰς 6 (μετὰ τῶν εἰρμῶν δις). Ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἀρχαία τάξις (διὰ τὸν προκειμένον κανόνα) διατάσσει τὰ τροπάρια νὰ ψάλλωνται εἰς 12. Ἐπομένως ἡ συντομία ἥδη τηρεῖται.

71. Ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον δέον ὅπως ψάλλονται καὶ ὄχι νὰ λέγονται χῦμα. Εἷς τινος ναοῦς, τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ψάλλονται συντόμως εἰς ἦχον β'.

Ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας, ἡ θ' ὁδὸς τοῦ κανόνος μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἀκολουθῶς·

1. «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου».
«Φωτίζου, φωτίζου».
2. «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην».
«Φωτίζου, φωτίζου».
3. «Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου».
«ὦ θείας! ὦ φίλης!».
4. «Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾄδης ἐσκυλεύθη».
«ὦ θείας! ὦ φίλης!».
5. «Δόξα· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».
«ὦ Πάσχα τὸ μέγα».
6. «Καὶ νῦν· Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».
«ὦ Πάσχα τὸ μέγα».

Καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ, ἀγνῇ Παρθένε, χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς), τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (ἅπαξ) καὶ ἡ συναπτὴ διὰ τῆς ἐκφωνήσεως· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι».

Ἐξαποστειλᾶριον· «Σαρκὶ ὑπνώσας» (τρὶς).

Αἵνοι· τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου «Ὑμνοῦμέν σου, Χριστέ» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἱερόν», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μέχρι τοῦ «... καὶ οὕτω βοήσωμεν», ὁπότε (ἀντὶ δοξολογίας) ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ὁ α' καὶ πάλιν ὁ β' χορὸς⁷².

72. Κατ' ἀρχαῖον ἔθος, ψαλλομένου τοῦ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ δίδεται ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν, ἐπαναλαμβανομένου πολλάκις τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη». Χάριν εὐκολίας ὁ ἀσπασμὸς δύναται νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν αἰνῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκεται ὁ Κατηχητικὸς Λόγος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «*Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος*». Εἰς τὸ τέλος τοῦ Λόγου, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· «*Ἡ τοῦ στόματός σου*»⁷³.

Θεία Λειτουργία

Τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Μετὰ τὸ «*Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία*», ψάλλεται δεκάκις τὸ «*Χριστὸς Ἀνέστη*» ὡς καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου. Εἶτα τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα ὡς ἑξῆς·

Ἀντίφωνον α΄

«*Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ*».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

«*Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, δότε δόξαν ἐν αἰνέσει αὐτοῦ*».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

«*Εἵπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου*».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

«*Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψαλάτωσαν δὴ, τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε*».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Δόξα, καὶ νῦν.

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β΄

«*Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐλεήσει ἡμᾶς*».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

«*Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου*».

73. Ἐνταῦθα εἶναι ἡ ἀρχικὴ καὶ κανονικὴ θέσις τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Λόγου τούτου, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ πάντων τῶν *Τυπικῶν*. Τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας ὀρίζουν μόνον τὰ δύο νεώτερα *Τυπικά* τῆς Μ.Ε. (Κωνσταντίνου καὶ Βιολάκη). Αἰτία τῆς μεταθέσεως ὑπῆρξε, πιθανότατα, ἡ βραδύτης τῆς προσελεύσεως τῶν χριστιανῶν εἰς τὸν ναὸν εἰς ἐποχὴν, καθ’ ἣν ἡ ἀκολουθία τοῦ Πάσχα ἐτελεῖτο κατὰ τὰς πρώτας πρωϊνὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς, ὥστε οἱ προσερχόμενοι νὰ μὴ στεροῦνται τῆς ἀκροάσεως τοῦ ὠραιοτάτου τούτου Λόγου.

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».
 «Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θεός,
 ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες».
 «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».
 «Εὐλογίσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα
 τὰ πέρατα τῆς γῆς».
 «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».
 Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ⁷⁴

«Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ,
 καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν».
 «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».
 «Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν· ὡς τήκεται κηρὸς
 ἀπὸ προσώπου πυρός».
 «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».
 «Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ,
 καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν».
 «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Εἰσοδικόν· «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσ-
 ραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι·
 Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν εἴσοδον· «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ ἡ ὑπακοή· «Προλαβοῦσαι τὸν
 ὄρθρον».

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

Ἀπόστολος τοῦ Πάσχα· «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πράξ. α' 1 – 8).

Εὐαγγέλιον τοῦ Πάσχα· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (Ιω. α' 1 – 17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Χριστὸς ἀνέστη».

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

74. Παρελείψαμεν τὸν συνήθως παρατιθέμενον τέταρτον στίχον· «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος» (ψαλμὸς ριζ'), ἀφ' ἑνὸς διότι πάντοτε τὸ γ' ἀντίφωνον περι-
 λαμβάνει τρεῖς στίχους, καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι ὁ στίχος οὗτος δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ
 ψαλμοῦ ξζ' (67), ἐξ οὗ καὶ οἱ λοιποί.

Ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα», «Χριστὸς ἀνέστη» τρεῖς εἰς ἥχον β'.

Ἀπόλυσις: γίνεται διαλογικὴ ὡς ἀκολουθῶς:

Ὁ ἱερεὺς: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Εὐλογία Κυρίου», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ..., ἐλέησαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος».

Ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν λαόν: «Χριστὸς ἀνέστη».

Ὁ λαός: «Ἀληθῶς ἀνέστη». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται ἐκ τρίτου.

Ὁ ἱερεὺς: «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει».

Ὁ λαός: «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν».

Ὁ ἱερεὺς: «Χριστὸς ἀνέστη ἐν νεκρῶν» (ὅλον).

Ὁ λαός: «Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος».

Σημειώσεις: 1. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν τάξιν, τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα ψάλλονται καθ' ἐκάστην μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ.

2. Τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστὸν» ψάλλεται ἀντὶ τοῦ τρισαγίου μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.

3. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα», καθὼς καὶ ἡ διαλογικὴ ἀπόλυσις λέγονται μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου.

Ἡ Θ' Ὡρα τοῦ Πάσχα

Ἀπὸ τῆς σήμερον Κυριακῆς μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ τῶν Ὡρῶν, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου, τελεῖται ἡ ἐξῆς ἀκολουθία, γνωστὴ ὡς Θ' τοῦ Πάσχα (ὅλα λέγονται χῦμα).

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'), «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (γ'), «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον», «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες», «Ἐν τάφῳ σωματικῶς». Δόξα· «Ὡς ζωηφόρος ὡς παραδείσου ὡραιότερος». Καὶ νῦν· «Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον», «Κύριε ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν Τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», «Δι' εὐχῶν».

Ἡ ὡς ἄνω ἀκολουθία ἐπαναλαμβάνεται τρεῖς καὶ εἴτα γίνεται ἡ ἀπόλυσις οὕτω· ὁ ἀναγνώστης· «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'). «Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε, ἐλέησον (γ'). Εὐλόγησον». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» ἐπισφραγίζων διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον πρὸ τῆς ἀπολύσεως λέγεται καὶ ἡ εὐχή· «Κύριε, Κύριε, ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους».

**Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἐσπέρας,
ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς (τῆς Ἀγάπης)**

Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα, ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ λαβὼν θυμιατὸν θυμῷ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνῶν· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς διετυπώθη ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἴτα λέγονται τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ «Κύριε, ἐκέκραξα» εἰς ἦχον β'.

Ἑσπέρια: τὰ 6 ἀναστάσιμα τοῦ β' ἦχου· «Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννηθέντα».

Δόξα· «Τὸν σωτήριον ὕμνον». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ β' ἦχου· «Παρθένωθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος (μετ' Εὐαγγελίου). «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀμέσως· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι ἡμᾶς» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Ἀκολουθεῖ ἡ ἐκτενής· «Εἴπωμεν πάντες», τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Εἴη τὸ κράτος», ψάλλονται τὰ

Ἀπόστιχα: τὸ α' ἀναστάσιμον στιχηρὸν· «Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ Σωτήρ» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἱερόν», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἐν Κύπρῳ, ψαλλομένων τῶν στιχηρῶν γίνεται λιτανεία πέριξ τοῦ ναοῦ⁷⁵. Εἰσερχομένων ἐν τῷ ναῷ, γίνεται ἀσπασμὸς τῆς εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως, ψαλλομένου τοῦ Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» καὶ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ')⁷⁶.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς», διαλογικὴ, ὡς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τοῦ Πάσχα.

Σημειώσεις: 1. Εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος ψάλλονται τὰ μεγάλα προκείμενα, ὡς διαλαμβάνονται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

2. Τὸ «Νῦν ἀπολύεις» μετὰ τοῦ τρισαγίου δὲν λέγεται καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, καθὼς καὶ κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.

3. Ἐὰν κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα ὑπάρχει ἀρτοκλασία, αὐτὴ γίνεται μετὰ τὸ δοξαστικὸν «Ἀναστάσεως ἡμέρα», ψαλλομένου τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη». Μετὰ τὴν ἀρτοκλασίαν, ἀντὶ τοῦ «Εἴη τὸ ὄνομα» λέγεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἐκ γ', εἰς ἦχον β' καὶ εἴτα ἡ ἀπόλυσις.

75. Κατ' ἀρχαίον ἔθος, ψαλλομένων τῶν ἀποστίχων, γίνεται ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ ἀκολουθῶς ὁ ἀσπασμὸς ἀγάπης μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἑσπερινὸς οὗτος καλεῖται· «Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης».

76. Ἐν Κύπρῳ ἡ λιτανεία αὕτη γίνεται καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα.

4. Κατὰ τὴν Διακαινίσμιον ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τοῦ Πάσχα

[ἐν τοῖς καθεδρικοῖς ναοῖς, παρόντος ἀρχιερέως]

Ἀναγινωσκομένης τῆς Θ΄ τοῦ Πάσχα ἐν τῷ συνοδικῷ, ὁ ἀρχιερεὺς ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολὴν, παρισταμένων τῶν ἱερέων καὶ τῶν διακόνων, προενδεδυμένων τὰς οἰκείας αὐτῶν στολάς. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θ΄, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ κρουομένων χαρμωσύνως τῶν κωδῶνων, ὁ ἀρχιερεὺς, κρατῶν τὴν ἀρχιερατικὴν ῥάβδον καὶ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον μικροῦ σχήματος μετὰ παραστάσεως τῆς Ἀναστάσεως, κατέρχεται ἐν πομπῇ, προπορευομένων κατὰ σειρὰν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τῶν ἑξαπτερυγίων, τῶν λαμπαδούχων, τῶν χορῶν, τῶν διακόνων καὶ τῶν ἱερέων στοιχηδόν, κρατούντων ἀνημμένας λαμπάδας. Δύο διάκονοι, φέροντες δικηροτρύκηρα καὶ ἕτεροι δύο φέροντες κιβωτοὺς καὶ θυμιατά, περιστοιχίζουσι τὸν ἀρχιερέα.

Τῆς πομπῆς εἰσελθούσης εἰς τὸν ἱερὸν ναόν, ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εὐθύς εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ὅπου, θυμῶν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἐκφωνεῖ τὸ «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ οὕτως ἄρχεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Ὁ ἀρχιερεὺς παραμένει κατὰ τὰ εἰρηνικὰ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ λέγει τὴν ἐκφώνησιν· «Ὅτι πρέπει σοι» καὶ ἀκολουθῶς, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν διακόνων, φερόντων κιβωτοὺς καὶ δικηροτρύκηρα, θυμιᾷ τὸν ναὸν κατὰ τὰ κεκραγάρια.

Μετὰ τὴν θυμίασιν, ὁ ἀρχιερεὺς, προπορευομένων τῶν διακόνων κρατούντων δικηροτρύκηρα, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν δεσποτικὸν θρόνον, ὅπου οἱ διάκονοι ποιοῦσι σχῆμα καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα.

Εἰς τὴν εἴσοδον ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει τὸ «Φῶς ἱλαρὸν» ἐκ τοῦ θρόνου, συμπαλλόντων τῶν κληρικῶν, καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας». Τῶν χορῶν ἐπαναλαμβάνοντων τὸ προκείμενον, εἰσέρχεται οὗτος εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ἀκολουθούντων τῶν ἱερέων, ὅπου ἀπὸ τῆς καθέδρας ἀναγινώσκει ἑλληνιστὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τμηματικῶς, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται εἰς ξένας γλώσσας ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνων.

Εἰς τὰ ἀπόστιχα, ἀφοῦ ψαλλῇ ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ τὸ «Ἡ ἀνάστασίς σου», ὁ κλῆρος ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ἵσταται στοιχηδόν εἰς τὸν σωλεάν. Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ψάλλει τὸ «Πάσχα ἱερὸν»,

συμπαλλόντων τῶν ἱερέων. Ψαλλομένων τῶν ὑπολοίπων ἀποστίχων, ἡ ὅλη πομπή, κατὰ τὴν ἰδίαν σειρὰν, ἐξέρχεται ἐκ τῆς δυτικῆς εἰσόδου, περιέρχεται τὸν ναὸν καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ συνοδικῷ μετὰ τοῦ λαοῦ, ὅπου γίνεται ἡ ἀπόλυσις καὶ ψάλλεται ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ ἀρχιερέως.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ ἀνταλλάσσει τὸν ἀναστάσιμον χαιρετισμὸν μετὰ τοῦ λαοῦ, διανέμων πασχαλινὰ αὐγά.

16. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας τῶν μαρτύρων. Ἦχος β΄.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ, ἡ Θ΄ τοῦ Πάσχα. Μετ’ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν, ἵσταται κρατῶν θυμιατὸν πρὸ τῆς ἀγίας Τραπέζης καὶ θυμιῶν ἐκφωνεῖ· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Εὐθὺς τὰ εἰρηνικὰ καί, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα», ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Ἀναστάσεως. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ β΄ ἤχου· «Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ΄) καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, ψάλλονται ἅπαντα ὡς ἐχθές. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Δευτέρας Διακαινησίμου)· (Πράξ. α΄ 12 – 17, 21 – 26), (Ιω. α΄ 18 – 28).

Σημείωσις: Κατὰ τὸν ὡς ἄνω τύπον τελοῦνται αἱ ἀκολουθίαι τῆς Διακαινησίμου ἐβδομάδος, ἥτοι ὁ Ἑσπερινὸς (ἄνευ ὅμως τοῦ Εὐαγγελίου), ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θεία Λειτουργία. Ἐναλλάσσονται δὲ οἱ ἤχοι καθ’ ἐκάστην, ἥτοι τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας καὶ τῇ Τρίτῃ πρωΐ ψάλλονται τὰ τοῦ γ΄ ἤχου, τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας καὶ τῇ Τετάρτῃ πρωΐ τὰ τοῦ δ΄ ἤχου, κ.ο.κ.

17. ΤΡΙΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσί-
δι καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀγαπητοῦ πάπα Ῥώμης, Μακαρίου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ ἀσκήσαντος, Ῥαφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν νεοφανῶν μαρτύρων. Ἦχος γ΄.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ ἀγίου Ῥαφαήλ παρὰ τὸ χωρίον Ξυλοτύμβου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων, ὅπου ἂν ἐορτάζωνται, ψάλλονται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ *Πεντηκοσταρίου* ὡς ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτῶν φυλλάδι διαλαμβάνεται. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

18. ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ἰωάννου ὁσίου, Σάββα τοῦ Γότθου. ᾠχος δ'.

19. ΠΕΜΠΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος. ᾠχος πλ. α'.

20. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ, Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἰώασαφ ὁσίου. ᾠχος πλ. β'.

Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ζωοδόχου Πηγῆς (Παναγίας Γλωσσᾶ, παρὰ τὸ χωρίον Κελλάκι Λεμεσοῦ) καὶ Παναγίας Ἀμυροῦς (παρὰ τὸ χωρίον Ἀψιοῦ Λεμεσοῦ).

Ἑσπερινὸς

Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη» (ι'), εἰρηνικά, «Κύριε ἐκέκραξα».

Ἑσπέρια: ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου· «Ξένα καὶ παράδοξα» εἰς 4.

Δόξα, τῆς Θεοτόκου· «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ πλ. β' ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἵσοδος (μετὰ θυμιατοῦ). «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*.

Ἀπόστιχα: τὸ α' ἀναστάσιμον στιχηρόν· «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτῆρ» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου· «Χαίροις ἡ ζωηφόρος πηγὴ», μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων:

Εἰς τὸ α'· «Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου· διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα».

Εἰς τὸ β'· «Στάκτη καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου, ἀπὸ βαρέων ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν εὐφρανάν σε».

Εἰς τὸ γ'· «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγάσεν τὸ σκίνημα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος»⁷⁷.

77. Κατὰ τὸ *Πεντηκοστάριον*, εἰ βούλει, λέγε μετὰ τὸ ἀναστάσιμον τὰ τῆς Θεο-

Δόξα, τῆς Θεοτόκου· «Σαλπίσσωμεν φιλέορτοι». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μέχρι τοῦ «... καὶ οὕτω βοήσωμεν», καὶ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», ἀκολουθῶς ὁ α' χορὸς τὸ κάτωθι ἀπολυτίκιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ πάλιν ὁ β' χορὸς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». (Ἐὰν ὑπάρχη καὶ ἀρτοκλασία, τὸ τελευταῖον «Χριστὸς ἀνέστη» λέγεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως, μεθ' ὃ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων).

Ἀπόλυσις, τοῦ Πάσχα, ἡ διαλογικὴ.

Ἀπολυτίκιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἦχος α'. «Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζώους, ἀναβλύζων ἰάματα· ὧς προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι Σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ: μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα, ψάλλεται ὁ

Ὁρθρος

«Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», «Χριστὸς ἀνέστη» (δεκάκις), τὰ εἰρηνικὰ καὶ οἱ

Κανόνες, τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε» καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ τοῦ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ἡ καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς) κτλ., ὡς ἐν τῷ Ὁρθρῷ τοῦ Πάσχα.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς: τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ τὸ κάθισμα τῆς Θεοτόκου· «Τὴν ἀένναον κρήνην καὶ ζωηράν».

Ἀφ' ε' ᾠδῆς: κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (τρὶς) καὶ· «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (τρὶς).

Εἰς τὴν θ' ᾠδὴν, ἡ τοῦ Πάσχα εἰς 4 μετὰ τῶν πρώτων 4 μεγαλυναρίων καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ α' τροπαρίου) μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Εἰς τὰ τελευταῖα δύο τροπάρια, λέγονται τὰ «Δόξα» καὶ· «Καὶ νῦν», μετὰ τῶν 2 τελευταίων μεγαλυναρίων τοῦ Πάσχα. Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς, ἡ καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς) καὶ· «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (ἅπαξ).

τόκου καὶ εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν Κύπρῳ γίνεται καὶ ἡ μνημονευθεῖσα λιτανεὶα πέριξ τοῦ ναοῦ.

Ἐξαποστειλάρια: τοῦ Πάσχα· «*Σαρκὶ ὑπνώσας*» καὶ τῆς Θεοτόκου· «*Πηγὴ ὑπάρχεις ἀληθῶς*».

Αἶνοι: τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου «*Ὡδωρ τὸ τῆς πηγῆς*», μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου· διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα*».

«*Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἡγίασε τὸ σκίνημα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος*».

Καὶ ἀκολουθῶς τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» (τρὶς) καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

«*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (δεκάκις) καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια μετὰ τὴν εἴσοδον· «*Χριστὸς ἀνέστη*», «*Ὁ ναός σου, Θεοτόκε*», «*Προλαβοῦσαι τὸν Ὅρθρον*».

Κοντάκιον· «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*»

Ἀντὶ τρισαγίου, «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

Ἀπόστολος τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου· «*Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον*» (Πράξ. γ' 1 – 8).

Εὐαγγέλιον τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου· «*Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ*» (Ιω. β' 12 – 22).

Καὶ καθεξῆς ἡ Λειτουργία ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

21. ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀλεξάνδρου βασιλίσσης μάρτυρος, Ἀναστασίου Σιναΐτου. Ἦχος πλ. δ'.

22. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ. Τὰ ἐγκαίνια τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως καὶ ἡ ψηλάφησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. Ναθαναὴλ ἀπόστολος, Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.

Ἑωθινὸν Α'

**Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα,
ψάλλεται ὁ Ἑσπερινὸς**

«*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*»⁷⁸, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ψάλλεται τρις (ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν) καὶ ἀναγινώσκεται ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς ἄνευ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*». (Ἐφ' ἑξῆς καὶ μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*»). Τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὸ α' κάθισμα τοῦ *Ψαλτηρίου*. Ἀκολουθῶς εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*»:

Ἑσπέρια: τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» εἰς 10, δευτεροῦντες τὰ 4 πρῶτα.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*».

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*».

Ἀπόστιχα: τὰ 3 ἰδιόμελα· «*Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος*», μετὰ τῶν ἑξῆς στίχων εἰς τὰ β' καὶ γ'.

«*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών*».

«*Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί*».

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον*».

«*Νῦν ἀπολύεις*» καὶ τὸ τρισάγιον· «*Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρὸς*» κτλ. (ἴδε τὴν ὑποσημείωσιν 74).

Ἀπολυτίκιον· «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» (τρῖς).

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

«*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» (τρῖς, χῦμα) καὶ εὐθύς, Δόξα,

78. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης μέχρι καὶ τῆς Τρίτης πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, μετὰ τὴν ἐναρκτήριον εὐλογίαν πάσης ἀκολουθίας, εἰς μὲν τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὅρθρον καὶ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν ψάλλεται τρις τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*», εἰς δὲ τὴν Θ' Ὥραν καὶ τὸ Μεσονυκτικὸν λέγεται τρις χῦμα. Τοῦτο ἀντικαθιστᾷ τὸ «*Βασιλεῦ οὐράνιε*» (τὸ ὅποιον παραλείπεται μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς) καὶ τὸ «*Ἅγιος ὁ Θεός*» ἢ τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», διὰ τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ἀκολουθία. Ἡ ἀντικατάστασις αὕτη γίνεται μόνον εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἀκολουθιῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὑπάρχοντα τρισάγια καὶ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*».

Καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς». Δόξα, καὶ νῦν· «Πάτερ ἡμῶν», «Ὅτι σοῦ ἐστίν», «Κύριε, ἐλέησον (ιβ΄)». Δόξα, Καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», ὁ ν΄ ψαλμός, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α΄ ἤχου καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστίν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Ὡρθρος

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ψάλλεται τρις (ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν), καὶ ὁ ἀναγνώστης «Δόξα, καὶ νῦν. Παναγία Τριάς» κ.λπ.

Ἐξαψαλμος. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα: τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου δις ἕκαστον (Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό). Τὰ εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται.

Ἀναβαθμοί: τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών».

Στίχος· «Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱούς σου ἐν σοί».

Εὐαγγέλιον τὸ Α΄ ἐωθινὸν (ἀπὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης) καὶ ἅπαντα ἡ τάξις αὐτοῦ. «Ἀνάστασιν Χριστοῦ».

Ὁ ν΄ ψαλμός (ἐμμελῶς). Δόξα· «Ταῖς τῶν ἀποστόλων». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς ..., Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς».

Κανόνες: τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε».

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς: ἡ ὑπακοὴ τῆς ἐορτῆς· «Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου».

Ἀφ΄ ε΄ ᾠδῆς: κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἐορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι: τοῦ Πάσχα· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας, ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἐορτῆς, ἥτοι ὁ εἰρμὸς δις καὶ ἄνευ στίχου, τὸ δὲ α΄ τροπάριον δις μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε» καὶ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἅπαξ μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τοῦ «Καὶ νῦν».

Καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια: «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν»⁷⁹ (τρις) καὶ ἀκολούθως

79. Ὁ στίχος «Υποῦται Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν» δὲν λέγεται μέχρι τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως.

τὰ 2 τῆς ἑορτῆς· «Ἐμὼν μελῶν χειρὶ σου» (δὺς) καὶ· «Σήμερον ἔαρ μυρίζει» (ἄπαξ).

Αἱνοί: τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Θεία Λειτουργία

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρὶς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκιον μετὰ τὴν εἴσοδον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» (μόνον).

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»⁸⁰. Τρισάγιον.

Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα· «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων» (Πράξ. ε' 12 – 20).

Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα· «Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ» (Ιω. κ' 19 – 31)

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος· «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

Κοινωνικόν· «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών. Ἀλληλούϊα».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Χριστὸς ἀνέστη».

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», «Εἴη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Σημειώσεις: Κατὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Θωμᾶ, ἐὰν τελεῖται Λειτουργία, ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ». Ἐπανέρχεται ἐπίσης ἐν τῷ Ὄρθρῳ ἡ στιχολογία τῆς Τιμιωτέρας καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν: Ἀπόστολοι Β' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Β' ἐβδ. Ἰωάννου.

23. ΔΕΥΤΕΡΑ. Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου, Ἀνατολίου, Πρωτολέοντος, Γλυκερίου μάρτυρος, Γεωργίου τοῦ ἐν Πτολεμαῖδι νεομάρτυρος.

80. Τοῦτο, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., τὸ ὁποῖον ὀρίζει τὸ κοντάκιον τοῦ Θωμᾶ νὰ ψάλλεται μόνον διὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λογικὸν θὰ ᾦτο νὰ ψαλῇ τὸ κοντάκιον αὐτῆς, ὡς ὀρίζει καὶ τὸ *Πεντηκοστάριον*.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικός ναὸς Ἁγίου Γεωργίου Παραλιμνίου καὶ αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου, Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου (παρὰ τὸ χωρίον Τροῦλλοι Λάρνακος) καὶ Συμβούλου Χριστοῦ (ἁγίου Γεωργίου).

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήριά του ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Κοντάκιον· «Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ».

Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Προοιμιακός.

Ἑσπέρια (στίχοι 8): τὰ 2 προσόμοια τῶν αἰνῶν τοῦ Θωμᾶ· «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου» καὶ 6 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἀξίως τοῦ ὀνόματος». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων».

Εἵσοδος· «Φῶς ἱλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.

Ἀπόστιχα: τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Ἀνευφημοῦσι λαοί».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ» (Κυριακῇ Ἀντίπασχα ἐσπέρας, εἰς τὸν στίχον).

«Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια: τοῦ ἁγίου· «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων». Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»⁸¹.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

«Χριστὸς ἀνέστη» (ἐκ γ') ἀντὶ τρισαγίου. Δόξα, καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς» κ.λπ. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Νενέτω δίκαια». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόχηον τῆς ἐορτῆς· «Μετὰ τὴν ἔγερσίν σου,

81. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀρτοκλασία, τὸ τῆς ἐορτῆς, Δόξα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε».

Κύριε» (ἐσπέριον στιχηρὸν τῆς κυρίας ἡμέρας). Τρισάγιον, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ ἀπόλυσις.

Ὁρθρος

Ἐξάψαλμος. Ἀπολυτίκια: τοῦ ἁγίου, Δόξα τὸ αὐτό, Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα: εἰς τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν καὶ εἰς τὰ μετὰ τὸν πολυέλεον, τὰ τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς.

Ἀναβαθμοί: τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ προκείμενον· «*Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει*» (τρὶς) μετὰ τοῦ στίχου· «*Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου*».

Εὐαγγέλιον Ὁρθρου, τοῦ ἁγίου· «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (Λουκ. κα' 12 – 19).

«*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ὁ ν' ψαλμὸς (χῦμα). Δόξα· «*Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς ..., Σήμερον ἡ οἰκουμένη*».

Κανόνες: τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς 6 μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*» καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου εἰς 4 ἕκαστος ἄνευ εἰρμῶν, μετὰ στίχου· «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς: τὰ δύο καθίσματα τοῦ ἁγίου· «*Εὐσεβείας τοῖς τρόποις*». Δόξα· «*Τὸν ἐπίγειον πλοῦτον*». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*Ἀψάμενος χειρὶ*» (ζήτησι τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Θωμᾶ, μετὰ τὴν β' στιχολογίαν).

Ἀφ' ε' ᾠδῆς: κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

Καταβασίαι: τοῦ Πάσχα· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

Ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἡ καταβασία· «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου*».

Ἐξαποστειλάρια: τοῦ ἁγίου· «*Ἐὰρ ἡμῖν ἐξέλαμψε*» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς· «*Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου*».

Αἱνοί: τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «*Δεῦτε τὴν πανέορτον παιδράν*».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ*». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον «*Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος*» (Δευτέρᾳ Β' ἐβδ. πρωτῆ, εἰς τοὺς αἶνους).

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια μετὰ τὴν εἴσοδον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ». Τρισάγιον.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου· «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν» (Πράξ. ιβ' 1 – 11) (Σάβ.

Δ' ἐβδ. Πράξεων).

Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου· «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ιω. ιε' 17 – 27, ις' 1 – 2).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Χριστὸς ἀνέστη».

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν», «Εἴη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

24. ΤΡΙΤΗ. Ἐλισάβετ ὁσίας, Σάββα τοῦ στρατηλάτου μάρτυρος.

25. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ εὐαγγελιστοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Κοντάκιον· «Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ».

Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Προοιμιακός. Ψαλτήριον.

Ἑσπέρια: τὰ 3 μεθέορτα προσόμοια· «Ψηλάφησον λέγει τῷ Θωμᾷ» (Τρίτη ἐσπέρας μετὰ τὴν τοῦ Θωμᾷ) καὶ τοῦ ἁγίου τὰ 3 πρῶτα· «Τῶν θεηγόρων λογίων».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Σοῦ ἐξεχύθη χάρις». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Κύριε, τῇ ἀστέκτῳ τῆς Θεότητος» (Τρίτη Β' ἐβδ. ἐσπέρας).

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «Τὸ ἔλεός σου, Κύριε».

Ἀπόστιχα: τοῦ ἁγίου· «Ὡ Μάρκε θεόσοφε».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Δεῦτε τῆς οὐρανόου». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἄψαι, Θωμᾷ, τῆς πλευρᾶς» (Τρίτη Β' ἐβδ. ἐσπέρας, εἰς τὸν στίχον).

«Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια: τοῦ ἁγίου· «*Ἀπόστολε ἅγιε*». Δόξα, καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς·
 «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».
 Ἀπόλυσις: «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Ὁρθρος

Ἐξάψαλμος. Ἀπολυτίκια: τοῦ ἁγίου, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.
 Καθίσματα: τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ *Πεντηκοσταρίου* (Τετάρτη Β΄ ἐβδ.). Εἰ δὲ
 βούλει, λέγε τὰ τοῦ ἁγίου τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν ἐκ τῶν *Κυ-*
πρίων Μηναιῶν καὶ τῆς ἑορτῆς ἀντὶ θεοτοκίων (Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ,
 τὸ τῆς β΄ στιχολογίας καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον).

«*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες: τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς 6 μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ
 τροπάρια· «*Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς
 4 ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «*Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ*
ἡμῶν».

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς: τὰ δύο καθίσματα τοῦ ἁγίου· «*Εἰς ὕψος ἀνελθών*». Δόξα·
 «*Ὡς ἀστέρα μέγαν σε*». Καὶ νῦν, τὸ τῆς α΄ στιχολογίας τῆς ἑορτῆς·
 «*Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων*».

Ἀφ΄ ε΄ ᾠδῆς: κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.
 Καταβασίαι: τοῦ Πάσχα· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»⁸².

Ἡ Τιμιωτέρα καὶ ἡ καταβασία· «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου*».

Ἐξαποστειλάρια: τοῦ εὐαγγελιστοῦ· «*Σὺ τὴν υἰότητα Πέτρου*» καὶ τὸ
 τῆς ἑορτῆς· «*Εὐμῶν μελῶν χειρὶ σου*».

Αἵνοι: τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «*Αἰγύπτου φωστήρ ὁ φαεινός*» εἰς 4.
 Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ· «*Σοῦ ἐξεχύθη*» (δοξαστικὸν ἐσπερίων). Καὶ νῦν,
 τὸ μεθέορτον· «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*» (Τετάρτη Β΄ ἐβδ. πρωΐ, εἰς
 τοὺς αἶνους).

Σημείωσις: Ἡ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ δοξαστικοῦ καὶ εἰς
 τοὺς αἶνους, λέγε ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναιῶν* τὸ «*Ὡς τοῦ φωτὸς τοῦ Θεοῦ*
Λόγου υἱός», ἀλλὰ Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς· «*Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ*
ἀνείκαστον» (δοξαστικὸν ἀποστίχων τῆς κυρίας ἡμέρας).

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ.

82. Ἡ ἀρχαία τάξις δὲν προβλέπει καταβασίας, ἀλλὰ μόνον τοὺς εἰρμούς τῶν
 τεσσάρων συνήθων ᾠδῶν (γ΄, ε΄, ν΄ καὶ θ΄) τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια μετὰ τὴν εἴσοδον· «*Εσφραγισμένου*», «*Ἀπόστολε ἅγιε*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «*Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ*». Τρισάγιον

Ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ· «*Ἀδελφοί, ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταίαν*» (Α΄ Πέτρ. ε' 6 – 14).

Εὐαγγέλιον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ· «*Εἶπεν ὁ Κύριος ..., ὁ ἀκούων ὑμῶν*» (Λουκ. ι' 16 – 21) (8ης Νοεμβρίου).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

Ἀντὶ τοῦ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Χριστὸς ἀνέστη*».

Μετὰ τὸ «*Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί*», «*Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν*», «*Εἴη τὸ ὄνομα*». Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

26. ΠΕΜΠΤΗ. Βασιλείου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀγκύρας, Καλανδίωνος ὁσίου τοῦ Κυπρίου, Γεωργίου κτήτορος μονῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν Κουτσοβέντη Κύπρου.

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ ἁγίου Καλανδίωνος καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηνναῖα*.

27. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, Ἰωάννου ὁμολογητοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Καθαρῶν.

28. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀντίπασχα⁸³, τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων, Μέμνονος ὁσίου, Αὐξιβίου ἐπισκόπου Σόλων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μέμνονος εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηνναῖα*.

83. Ἠκολουθήσαμεν τὴν ἀρχαίαν τάξιν τοῦ *Πεντηκοσταρίου*, ὡς ὀρθωτέραν, ἥτις εἶναι κοινὴ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα τρία Σάββατα. Τὸ Τ.Μ.Ε. διατάσσει τὴν ἀκολουθίαν ἐπὶ τὸ ἑορταστικώτερον, πιθανῶς διότι πρόκειται περὶ ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἑορτῆς. Οὕτως ὀρίζει ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ εἴσοδον, ἐν δὲ τῷ Ὅρθρῳ τὰς καταβασί-
ας τοῦ Πάσχα, εἰς τὴν θ' ὥδην μόνον τὴν τῆς ἑορτῆς ἄνευ τῆς Τιμιωτέρας, εἰς τοὺς αἶνους ἀναστάσιμα 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 καὶ δοξολογίαν μεγάλην ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, ἀντὶ τοῦ «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ «*Σὲ τὴν φαεινὴν*» (ἐπειδὴ δὲν ἐλέχθη ἡ Τιμιωτέρα).

Ἐν τῇ Θ' Ὡρα: ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ κοντάκιον· «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ: εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων» (Παρασκ. Β' ἐβδ. ἐσπ.) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου· «Μάρτυρες Χριστοῦ πανεύφημοι» (28 Ἀπρ.). Δόξα· «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἐπέστης». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ α' ἤχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴτα, ἄνευ εἰσόδου, τὸ «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ», εὐθύς τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ 4 ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν· «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον». Ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» (τρὶς) καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ (τοῦ Σαββάτου): «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς», «Πάτερ ἡμῶν» κτλ. Μετὰ τὸ β' τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, μετὰ τὸ γ' τὸ κοντάκιον αὐτῆς καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ: εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς (τρὶς). Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τὰ 3 ἀναστάσιμα καὶ μετὰ τὴν β' τὸ τῆς ἑορτῆς· «Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων» δις (Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό). «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε» καὶ ὁ τοῦ Μηναίου εἰς 4 ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὥδῃς, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἵτησις, τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἐπέστη ἡ ζωὴ» (Ὁρθρος ἑορτῆς, μετὰ τὴν β' στιχολογίαν). Ἀφ' 5' ὥδῃς, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἵτησις, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ μνηνολόγιον τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ ν' ὥδῃς, τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου. Ἡ Τιμιωτέρα, ἡ θ' ὥδη τῶν κανόνων ὡς διετάχθη ἀνωτέρω καὶ ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῃς τοῦ Μηναίου. Τὰ ἐξαποστειλάρια τῆς ἑορτῆς· «Ἐμῶν μελῶν» καὶ «Σήμερον ἔαρ μυρίζει». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα· «Ὑμνοῦμέν σου, Χριστέ». Δόξα, καὶ νῦν· «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου φρικτὴν». Δόξα, καὶ νῦν· «Τῶν μαθητῶν δισταζόντων». «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ: τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος». Κοντάκιον· «Τῇ φι-

λοπράγμονι δεξιᾷ». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (Σάβ. Β' ἐβδ. Πράξ. καὶ Σάβ. Β' ἐβδ. Ἰω.). Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τῆς ἐορτῆς· «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ». «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», «Εἶν τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

29. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ). Ἰάσονος καὶ Σωσιπάρχου ἐκ τῶν Ο' ἀποστόλων.

Ἦχος β'. Ἐωθινὸν Δ'

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Κοντάκιον· «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Ἀπόλυσις (μικρά)· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Προοιμαϊκός. Ψαλτήριον.

Ἑσπέρια: ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου 7 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν μυροφόρων. Δόξα· «Αἱ μυροφόροι γυναῖκες». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ β' ἤχου· «Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἵσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν».

Ἀπόστιχα: τὸ α' ἀναστάσιμον στιχηρόν· «Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ Σωτὴρ» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἱερὸν» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». «Νῦν ἀπολύεις». Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατήλθες». Δόξα· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Καὶ νῦν· «Ταῖς μυροφόροις».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ β' ἤχου, ἡ λιτὴ τῶν μυροφόρων, τὰ τριαδικὰ· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ταῖς μυροφόροις».

ᾠδὴ

Ἐξάψαλμος. Ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ β' ἤχου καὶ ἅπαντα ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ (Δ') Εὐαγγελίου.

Κανόνες: τοῦ Πάσχα εἰς 4 μετὰ τοῦ εἰρμοῦ καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τῶν μυροφόρων ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὥδῃς: τὰ δύο καθίσματα τῶν μυροφόρων· «Τὰ μύρα θερμῶς». Δόξα, καὶ νῦν· «Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός».

Ἀφ' ε' ὥδῃς: κοντάκιον καὶ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι: τοῦ Πάσχα· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας, ἡ θ' ὥδῃ τῶν κανόνων τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, ὡς ἐξῆς:

1. «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου».

«Φωτίζου, φωτίζου».

2. «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότῃν».

«Φωτίζου, φωτίζου».

3. «Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου».

«ὦ θείας! ὦ φίλης!».

4. «Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾄδης ἐσκυλεύθη».

«ὦ Πάσχα τὸ μέγα».

5. «Δόξα· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».

«Συμφώνως, Παρθένε».

6. «Καὶ νῦν· Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Εὐφραίνου, ἀγάλλου».

Καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου»

Ἐξαποστειλάρια· «Ἅγιος Κύριος» (τρὶς). Εἴτα· «Σαρκὶ ὑπνώσας» καὶ τῶν μυροφόρων· «Γυναῖκες ἀκουτίσθητε».

Αἶνοι· τὰ 4 ἀναστάσιμα· «Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἱερόν», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τὸ Β΄ ἐωθινόν· «Μετὰ μύρων». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» (ἅπαξ).

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτικά· «Ὅτε κατῆλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Τρισάγιον.

Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων· «Πληθυνόντων τῶν Μαθητῶν» (Πράξ. 5' 1 – 7).

Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων· «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας» (Μάρκ. ιε' 43 – ις' 8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Χριστὸς ἀνέστη».

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», «Εἴη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν· Ἀπόστολοι Γ' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Γ' ἐβδ. Ἰωάννου.

30. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰακώβου ἀδελφοῦ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, Κλήμεντος ὁσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐβοίας.